

30/84 వ్ర తి ది న ము వ్ర క టిం వ (బ దు ను.

Vol. 9 } చెన్న పట్టణము 1922వ సం॥ అక్టోబరు నెల 10-వ తేది మంగళవారము } No. 159
నంపుటము ౯ } నందిక గణిక

అమృతం జనము

గాయము పుండ్లకు ఘనమయిన మందు.

చక్కనిడబ్బితో నహా సీసా 1-కి 0-10-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

అమృతంజనము లోకప్రసిద్ధిని బడసియున్నది.

అమృతంజనము అన్ని మెప్పులకు సిద్ధామృతము.

అమృతంజనము అమృతశబ్ద మాదిరిగల మాయమందు గాదు.

నకలు మందులవలన మోసము గలుగును.

పంచభాషచీటిని చూచికొనిన మోసము గలుగదు.

అమృతంజనము అంజనశబ్ద మంతమున గల నకలుమందు గాదు.

అమృతంజనమునకు సాటియైన మందు అమృతంజనమే.

అమృతంజనం డిపో, } 109 - ఫేరిరోడ్డు, పోర్టు - బొంబాయి.
తేక 6, 7 తంబు శెట్టిపేటి, జార్జి టౌన్ మద్రాసు.

నర్వవృశ్చిక విషనంజీవిని (రిజిస్టర్డ్)

తేలుకుట్టి కక్షణము ఈ కొవడమును వాడిన విషమును తీసివేయుటయేగాక తాళు సుఖార్థిగా పోగొట్టును. కల పొకట్లు రు. 0.8-0 పోట్ల 0-6-0, 4 పాకట్లు కొను వారికి పోట్ల 0-6-0. 1 డబ్బా ప్యాకట్లు 5-0-0. పోట్ల 0-6-0.

చిరునామ: రాజలక్ష్మీ కంపెనీ,

నెం. 44 నంబూలయ్యరు పేట, మద్రాసు

ముఖ్య గవనింపు (2942)

యోగ్యతాపత్రములు

(2) కాశిపట్టణమునం దుండు, దుర్గా మెడికల్ హాపువారి నులెమాన్ ఉప్పు ఉపయోగించుచుంటిని. మంచి ఆకలిని కలిగించెను. సకాలమునకు ప్రవర్తించుచున్నాను.

నేపాల్

14-5-22

రాజానరేంద్ర

నర్ జంగ్ ఆఫ్ నేపాల్

కుష్టురోగ నివారిణి

యోగ్యతాపత్రములు (873)

కుష్టురోగములు నివారణ కావను అనుమానముతో వ్యాధి యేల కృత్రిమముగా నెదరు? నేను 18 సం॥ ములనుంచియు వాస్తవములు కొందరు 5, 6 సం॥ ముల నుంచియు, కుష్టుము స్ఫుర్తజ్ఞానములేని మచ్చలు, పొడలు (Coloured spots) మొదలగువాటిచే బాధపడుచుంటిమి. మీ కుష్టురోగనివారిణిని సేవించి రోగవిముక్తులమై చాలసఖముగా నున్నాము.

యన్. వెంకటరెడ్డి, భూస్వామి, కంలేరు కృష్ణాజిల్లా అష్టదశ కుష్టురోగములను, కుదుర్చుటలో దీనినిమించిన దివ్యా షడము లేదు. గుణములేదని ఋజువుచేయువారికి 116 లా బహుమానము. "మాకుకుష్టురోగనివారిణి ఘనతనిని మాయా'కుష్టు రోగాంతకములు బయలుదేరుచున్నవి. జాగ్రత్త. ఒక నెల దినములకంటె అధికముగా సరిపడుచుండు దేవుని రు. 6-0-0

1

డి రెడ్డి అండ్ కో, గోపాలపురం.

కోత్తపేటపోస్టు (గోదావరి జిల్లా)

తామర తైలము

తామర, తీట్లు, దురద మొదలగువాటికి మంచిమందు తామర, తీట్లు, గజ్జి మంచిది దబ్బి 1-కి 0-6-0 మాత్రము. అనేకయోగ్యతలతో యున్న తామర నాలుగైదు సార్లు రాచినతోడనే పోయినదని కలమంది మాకు వ్రాసియున్నాడు

అమృతంజనం డిపో,

బొంబాయి-మద్రాసు.

మలయచందనము

గనేరియా

కర్ణాటక లేదు. పిలికాటిలో కని లేదు. ఎలుపు, తెలుపు, పచ్చ, అను జాతు విధముల కె X రో X ము ను చూచు తూటలలో మాన్యును. శ్రీల కనుక వ్యాధులకు ముఖ్యమైనది రాజకర్ణాట (1251) దబ్బి 1-కి రు. 2-0-0

గంధర్వ ఫార్మసీ, రాయవరం(గోదావరి జిల్లా)

గంధర్వ కళ

వీర్యవృద్ధికి వేరు పొందినది

ఇది గంధర్వులచే కనిపెట్టబడినది. గంధర్వులచే వాడబడినది. గంధర్వులచే మానవుల కనుగొనిపబడినది. కావుననే దీనికి గంధర్వకళ అని పేరు. ఆమోఘము. నలుబది దినముల మందు. ధన 4-0-0 లా మాత్రము.

గంధర్వ ఫార్మసీ, రాయవరం, గోదావరి జిల్లా.

"తెలుగు సంక్షేప్త లేఖనము"

మీరు ఇల్లకడలకనే తెలుగు పెద్దయిండు నేర్చుకొని భాషాసేవచేయవచ్చును. దినమున కొక గంట పని. "ప్రాశస్త్య కృష్ణు నిమిత్త మజాచిల్ల మపించండి!"

(18) ఇక ఫర్నేషర్ బ్యూరో, కాకినాడ

శబ్దకౌముది

జేబులో నిమగ్నం చిన్ననిపుంటు ప్రతి 1-కి రు. 0-5-0 కాలసేమి - తియ్యవినవల. క్రొత్తది ప్రతి 1-కి ,, 0-5-0 రంగరాయవిజయము ,, ,, ప్రతి 1-కి ,, 0-5-0 పినికి తపాలు ఖర్చు వేటు. వలయువారలు:- యస్. రంగారావులు, మాంబళము - సైదాపేట అని వ్రాసి తెప్పించుకొనవచ్చును.

కత్తికట్టలు - చాకులు

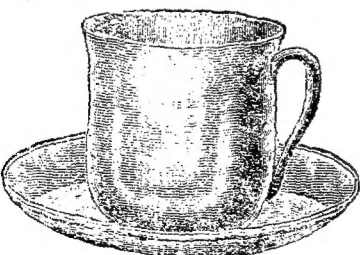
కప్పుతాళములు. ఆంధ్రప్రదేశ్ లోనే చేయబడినది. ప్రోత్సహించుటకు నెటనే ధరల కట్టలులాగున వ్రాయుడు. బి. మెకలేళ్ళర్లు అండ్ కో కట్టలు అండ్ లాక్ కుక్క etc. పెద్దాపురం. (గోదావరి జిల్లా) తెగిగాఫ్ అడెను: "ఇండస్ట్రీ నూ పెద్దాపురం.

తెలుగు కాలికో బైండు

సివిల్ ప్రాశీడరు కోడ్	5 0 0
క్రిమినల్ ప్రాశీడరు కోడ్	6 0 0
ఇండియన్ పీసల్ కోడ్	3 0 0
తతకతత్వావలి (గ్లెజు)	2 0 0
మేమన, సుమతి, భాస్కర, ధత్యవతి, సురాభాండేశ్వర, జగన్నాయక, కవిచాడప్ప, దాశరథి, నరసింహ, మానస భాగ్య, శ్రీబాబ్బి, కృష్ణాధిప, కృష్ణ, భద్రాద్రిరామకళకములు, గణికానుభవవర్తనతారావలి, పాపచిన్నా పాఖ్యానము, శిబిగోవిందము, హనుమంతవింశతి, హనుమదండకము, విడిగా	0 2 0
శృంగారరత్న, కలుగోపాల, రామలింగేశ, కాళహస్తిలింగేశతములు విడిగా	0 3 0
వికృతియా డిపో, మైలాపూరు - మద్రాసు.	

స్వదేశీ సామానులు

కంచతో చేయబడినది. కంచతో చేయబడినది.

కల్పితేని కంచతో తయారు చేయబడినది. ఇందుకు పూచీ యియ్యబడును. సెట్టు 1-కి ధర రు. 4-8-0 సెట్టు 1-కి (గరితుతోసహా) ధర ,, 5-0-0 ప్యాకింగు, తపాల ఖర్చులు వేటు. పైన తెలుపబడిన కప్ అండు సాఫర్లు 3 సెట్లకు ఆర్డరుపంపిన ప్యాకింగు, తపాలుఖర్చు ఇనాం! ఇనాం! S. Pama Iyer P. O Box No 238 Calcutta

వలసలభము. ఫల మధికము.
ఏలూరులో గొప్ప మేడ లాటరీ
మాట్టారి బ్రహ్మన్న గారి
కుమార్తె సర్వేశం తాలూకు మేడ.
రూ 16,500 లకు లాటరీ
చీటి 1-కి రు 5 ల చొ॥ 3,300 చీట్లు
అమ్మలారా! (189)

కృష్ణాజిల్లా, ఏలూరు పెద్దబజారులోని హిస్సానిసిహా
నెం 148 రు కలిగినటుంటిన్ని రెం దంతములు కలిగిన
నామీదను అద్దాల బీరునాల ఫిట్టింగునను, ఫలము సహా లాటరీ
మాట్టారుగా విక్రయించుచున్నాను. ఇంతవరకు చాలా చీట్లు
విక్రయించబడినవి. కొంచెము మాత్రమే మిగిలియున్నవి. చీట్లు
పూర్తియగుచున్నవి. లాటరీ చీట్లు యావత్తుపూర్తియైన వెంటనే
లాటరీ కలిపి తేది వ్రతీకలలో ప్రచురపరచి యేలూరుపట్టణ
మూలలో ఖురాశా మనుష్యుల యెదుట లాటరీ వేయబడును
ఇనుక ప్రతివారూ వారి వారి యద్దవ్వముల నిర్ణయించుకొనుక
లిది నుండితగులును. త్వరపడుడు. తగులుము మించిపోయిన
తరువాత పక్కాతైపడన లాభములేదు. లాటరీ చీటి ఒకటి
రూ 5 ల మాత్రమే. ఇంకా పూర్వమున లెవీనీట్లున్నవి, విశా
ములున్న కొందఱుగారు పోస్టుఖర్చులు పంపి జవాబు లెప్పించు
కొనవచ్చును. ఈ చీట్లకల్ల వసూలు అమ్మల సాయుక్త కృష్ణాజిల్లా
యేలూరు పెద్దబజారులో అవతేటివై బ్యాంకులో మంచబడును.
2. ప్రతిగామమునందును మంచి యేజంట్లు కాని
యను. మంచి కమీషను ఇయ్యబడును. వివరములు కొందఱు
జవాబులు టపాల బిళ్లలతో యాక్రింద సంతకము చేసినవారికి
(వాసిగాని, స్వయంజాగా వచ్చి నాని వెలుగుకొనవచ్చును.
"చీట్లు కావలసినవారు, తమ ఆద్రస్తున్న స్వప్రజా
(వాయుచు చీటి 1-కి రు 5 ల చొ॥ పంపున మనీ ఆద్రరు చేసి
యెడల, అందిన వెంటనే చీట్లు టపాలో పంపించబడును."
లాటరీ చీట్లు వి. పి. లో పంపబడవు.

ఏలూరు } మాట్టారి సర్వేశం.
కృష్ణాజిల్లా. }
1-7-1922. } శుభ హక్కుదారుడు

మీ జాతకము

ఒక సం॥ రమవరకు జరుగు సంకటము నెలలవారిగా
(వాయుటకు కట్టుము రు 2/-, జీవితమంతటిలోను దీత అంత
ర్వకలతో వాయుటకు రు 5/-, ఇతరకారము జీవిత మంతటి
లోను ప్రతి సం॥ రమలో జరుగు ముఖ్యనిమిషములతో (వా
యటకు రు 8/-, జనన సం॥రం, నెల, వారము, గంటలు,
నిమిషములు తెలుపవలెను. లేక జాతకమున పంపవలెను. అన్ని
స్థలములనుండి మితలేని యోగ్యతాపత్రము వచ్చియున్నవి. జా
తకము ఆంగ్లభాషలో వ్రాసి పంపబడును.

వి. ఆర్. శ్రీనివాసయ్య,
కృష్ణవిలాస ఆగ్రహారము (ఎ)
పోస్టు మైనారు

పాలసంగంధిలేహ్యము

ఇది రక్తశుద్ధికి శ్రేష్ఠమయినది. సవామేహములు, మేహ
పాదలు, మచ్చలు, చర్మరోగములు, కీళ్లనొప్పులు, మొదలగు
వాటిని ఖండించును. 4 డబ్బిల చాలును.
20 రు॥ డబ్బి 1-4-0 వి. పి. 0-8-0
కూష్మాండలేహ్యము.
అత్యుష్ణము, నిక్కాక, కాఠినిత, మలబద్ధము, కడు
పులో మంట, మొదలగు వాటిని హరించును.
2 డ॥ చాలును. 20 రు॥ డబ్బి 1-4-0 వి. పి. 0-8-0
పి. శి. పి. అందుకో, ఆయుర్వేదసమాజం,
(8851-4) పెరిశేపి-నెల్లూరుజిల్లా.

ప్రకటన

క్రొత్తక్యాంపు ఫర్నిచర్ శాల
సామానులు మేల్ నది. ధరలు సరసము.
వలయువారు క్యాటలాగు నిమిత్తం వ్రాయించేడి.
పి. ఏరాసామినాయుడు అందుకో,
నరసారావువేట, గుంటూరుజిల్లా.

గౌరవీ గ్రంథాలయమును గురించి ప్రముఖ లేమి యనుచున్నారు?

గౌరవీ గ్రంథాలయము యొక్క పనిని, యిది చేయు
చున్న సేవను తెలిసికొన వలయునని చాలమందికి భూతానాల
ముండవచ్చును. దీనిని కార్యకర్తావహులు తమంతట తాము
కర్షించుట కన్న గ్రంథాలయమును స్వయంజాగ దర్శించిన భారత
దేశ ప్రముఖ రీ విషయమై యేమి యభిప్రాయ పడినది ప్రక
టించిన వాగుండును. గ్రంథాలయ భవనమునకై విరాళములు
ప్రోగుచేయుచున్న యాదినములలో యీ ప్రముఖుల యభి
ప్రాయములు విరాళము లొసంగ దలచుకొనిన వారికి కొంత
ప్రోత్సాహకరముగ నుండును. శ్రీమన్ యస్. శ్రీనివాస
అయ్యంగారు వారు చాలకాలము క్రితమే యీ గ్రంథాలయ
మును వీక్షించిరి. వారి తీర్థిని వ్రాయుచున్నార. "ఈ పురా
తనపు పట్టణములో యిటువంటి ప్రతిష్ఠాపన ముందుట చాల
సంతోషకరము. ప్రతి పట్టణములోను ప్రతి పల్లెయందు నిట్టి
ప్రతిష్ఠాపన ముండవలెను. అరవ జిల్లాలలో నిట్టి ప్రతిష్ఠాపనము
వంటిది నే నెచటను జూచియుండలేదు." కలకత్తాలో కై.
యస్. సి. యె. కార్యదర్శి యగు బి. సి. సర్కారుగారి దిట్లు
వ్రాసియున్నారు. "హిందూ దేశములో కై) ప్రతీకర ప్రతిష్ఠాప
నములలో యిట్టిది నే నెచ్చటను చూచుట కటస్థిపలేదు"
భారతదేశ చారిత్రపు యొక్క గొప్ప గౌరవ రావుసాహెబు
హోసూరి కృష్ణకాశ్రిగారు 1920 సంవత్సరము జనవరి నెలలో
యీ గ్రంథాలయమును చూచి తమ యభిప్రాయము నీతిరి వెల్ల
డించి యున్నారు "గౌరవీ గ్రంథాలయమును చూచుట
వలన నా కపరిమితానందము కలిగినది. భారతదేశాభిమాను
లందఱును రాజమహేంద్రవరములో జరుగుచున్న యీ
సత్కార్యమునకు కృతజ్ఞులై యుండవలయును." గంజాము,
విశాఖము, గోదావరి జిల్లాల మూలల యన్ మెట్టిరైన
సి. రామయ్య ఎమ్. పి. గారి 1919 సంవత్సరములో యీ
గ్రంథాలయము సందర్శించి యిట్లు తమ యభిప్రాయమును
వెల్లడించినారు "ఈ గ్రంథాలయమును సందర్శించు భాగ్యము
నాకు లభించినందులకు నేను సంతసించు చున్నాను. ఉత్తర
సర్కారులలో యిట్టి యుత్కృష్ట గ్రంథాలయ మున్నదని
నే నెఱుంగను. ఇందుల తాళపత్ర గ్రంథములు చాల విలువ
గలవి. అందుచే భవనమును అగ్ని ప్రమాదము రాకుండ యన్
మూర్తు చేయవలయును. గ్రంథాలయ మిప్పటి భవనముకంటె
గొప్ప భవనములో నుండవలెనని" భారత శ్రీ విశ్వవిద్యాలయ
స్థాపకులు పూనా వాస్తవ్యులునగు ప్రొఫెసరు డి. కె. కార్యే
గారు గ్రంథాలయమును 1916 మార్చిలో సందర్శించి యాశీతి
గా వ్రాసియున్నారు. "ఒక ముఖ్యవిషయ మేమనగా యీ
గ్రంథములను చాలమంది శ్రీ) లుపయోగించు కొనుచున్నారు.
శ్రీ) లకుకూడ నీతిరి నుపయోగించు ప్రతిష్ఠాపనములు హిందూ
దేశములో చాల యరుదుగ నున్నవి. ఇటువంటి గ్రంథాలయ
ములు హిందూదేశము నందంతట బయలుదేరవలయు నని నేను
కోరుచున్నాను."

మొన్న ఆగష్టు 9 వ తేదీని పూనా వాస్తవ్యులగు
వైద్య పంచానన కృష్ణకాశ్రి క వ దే గారు తమ
మిత్రులతో గ్రంథాలయమును సందర్శించి వారి తీర్థిని వ్రాయు
చున్నారు "గౌరవీ గ్రంథాలయమున నా మిత్రులతో కలిసి
సందర్శించుటకు చాల సంతోషముగ నున్నది. గ్రంథాలయ
మునకు తగిన భవనము చాల యరువరము. గ్రంథాలయ
కార్యదర్శులు చాలకష్టించి పనిచేయుచున్నారు. ఉదార వ్య
భావులందఱు గ్రంథాలయమునకు తోడ్పడవలయును" పితాపుర
ములో మొన్న పెట్టెబరులో జరిగిన ఆంధ్రసాహిత్యపరిషత్తున
కు సందర్శకులుగా కన్నడ సాహిత్యపరిషత్తు తొలున వచ్చిన
వెంకటాచార వాస్తవ్యులును, నెల్లూరు కాలేజిలో శండితులు
నగు టి. యస్. వెంకన్నయ్యగారు గౌరవీ గ్రంథాలయమును
చూచుటకై ప్రత్యేకము రాజమహేంద్రవరమునకు వచ్చిరి. వా
రితీర్థిని తమ యభిప్రాయమును వ్రాయుచున్నారు "నేనీవరకే
వినియున్న గౌరవీ గ్రంథాలయమునీ రోజున చూచుభాగ్యము
నాకు కలిగినది. ఇంత గొప్ప గ్రంథాలయము కార్యకర్త నిధి యే
మియు లేక పోయినను ఇంతచక్కగ నడుపుచుండుటకు చాల
సంతృప్తికరము. గ్రంథాలయము చాల యుపయోగకరముగను,
చాలమంది చదువరులు నాకర్షించునదిగ నున్నది. ఆంధ్రదేశ
ములో చాలమంది భవనకులగు జమీందారులున్నారు. వా
రుదార స్వభావముగలవారు. అట్టివో ఇట్టి ప్రతిష్ఠాపనమునకు
కార్యకర్త నిధి లేకుండుట చాల యాశ్చర్యకరముగనున్నది. గ్రం
థాలయము ధన సాహాయము చేయ తగినదియని వేరుగ చెప్ప
నక్కరలేదు".

ఇవిగాక చాల యభిప్రాయములు వదలివేయబడినవి. వీ
కలిగ గ్రంథాలయముగ నున్నపుడేమి, తరువాత సర్వజనపును
కభాండాగారముగ నున్నపుడేమి వసురాయ గ్రంథాలయము
నేమి ఇవియన్నియు కలిసి గౌరవీ గ్రంథాలయముగ నేర్ప
డిన తరువాత నేమి చాలమంది యాంధ్ర ప్రముఖులు గ్రంథాల
యము సందర్శించి కార్యనిర్వాహకులను ప్రోత్సహించి యు
న్నారు. వీరిలో శ్రీపితాపురము మహారాజాగారు రాజా హను
గంటి రామరాయంగారు, మోచర్ల రామచంద్రరావుగారు శ్రీ
కట్టమంచి రామలింగారెడ్డిగారు, భోగరాజు పట్టాభి సీతారా
మయ్యగారు, శ్రీ విక్రమ దేవర్యుగారు, జయంతి రామయ్య
కుంతులుగారు, కాళివాళుని నాగేశ్వర రావుగారు, మున్నగు
వారు చాలమంది కలరు. వీరి యభిప్రాయములు స్థలవిస్తరభితిచే
వదలివేయబడినది.

ఆంధ్రచండలములవా రెల్లరును ఈ గ్రంథాలయము యొ
క్క యుత్కృష్టతను గుర్తించి తగినట్లు తోడ్పడ వలయు నని
కోరుచున్నారు.
రాజమహేంద్రవరము } రెబ్బాప్రగడ సుబ్బారావు
8-10-22 }

తెనాలి శ్రీ రామవిలాస సభవారు

బెజవాడలో ప్రదర్శించునాటకములు.
12 గురువారము - రోషనార (శివాజివిజయము)
16 సోమవారము - బొబ్బిలియుద్ధము
19 గురువారము - నరకాసుర వధ
23 సోమవారము - ప్రతాపరుద్రదీయము
26 గురువారము - శ్రీకృష్ణరాయ భారము
30 సోమవారము - రోషనార (శివాజివిజయము)
వజ్ర బాబురావు.
(886) ఆరరీ మేనేజరు.

హిందీ - తెలుగు

చాలశిక్ష 0-6-0
మొదటి వాచకం 0-6-0

తెలుగు తెలిసినవారికి హిందీ నేర్పుకొనుటకు
వీలయిన సులభ శియిలిని వ్రాయబడినది.
తపాల ఖర్చు ప్రత్యేకము.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము

తపాలపెట్టె 212, మద్రాసు.

కలరా మాత్రలు

కలరా ప్లేగువలెనే ఒకవిధమైన అంటుజాడ్యము.
ఇది గాలియందు నీటియందు పరమాణువులైన విష
పురుగులు చేరుటవలన గలుగును. తగిలినవెంటనే
మందును తినుట ఆవశ్యకము. కలరాయున్నచోట
నీటిని కాచిత్రాగుట యుక్తము. డబ్బి 1-కి 0-6-0
అమృతాంజనము డిపో, మద్రాసు.

సత్య వత్స పాఖ్యానము

శి క

భోగేశ్వర మాహాత్మ్యము

ఇది యొక శ్రేష్ఠముయొక్క మహాత్మ్య. ఇందు
శ్రీశైలమహిమకూడ జక్కగ వర్ణించబడియున్నది.
కవిత్యము కడురసవంతమై ముద్దులుమూట గట్టు
చున్నది. కల్పనలు మెండు. ఈ గ్రంథము జేపట్టిన
భాతకుల కొక పద్యమేని వదల మది జనింపదు.
ప్రతి 1-కి ధర రు 1-0-0. పోస్టుఖర్చు ప్రత్యేకము.
ఆంధ్ర పత్రికా కార్యాలయము,
7, కంబుకెట్టి పేటి, మదరాసు.

యుద్ధములందు విషవాయువుల నుపయోగించుట

నూతన యుద్ధము

ఈ విషయమై అమెరికా వాతవ్యలకు ఎన్నో బుద్ధులు గారు శాస్త్రీయ ప్రపంచమున కొక విన్నపమును ప్రకటించిరి. అందువలన వైద్యుల డిప్ ఇండియా క్షుతియందు డిక్ ఇంజన గారిట్లు వ్రాయుచున్నాడు :-

అమెరికా కెమికల్ వార్ ఫేర్ సర్వీసునందు బుద్ధులు గారికి మూడు సంవత్సరముల అనుభవము గలదు. యుద్ధములందు అమెరికాలో 68 విషవాయువులు ఉత్పత్తి చేయు విషయమై పరిశోధన జరుగుచుండెను. అందులో 3 విషవాయువులు అత్యధిక మగు విధ్వంసకరత కలగినవి. గాఢిగ్న బరువును, దృఢికి గోచరము కాకుండొద్దుగాను, సులభముగా విస్తారమున ప్రదేశములందు వ్యాపించి ధ్వంసముచేయు శక్తిగలిగినవిగ నుండుటకై ఈ పరిశోధనలు జరుపబడుచుండెను. పరిపేష వాయువు 7 సంవత్సరముల కాలము భూమిని నిస్సారి మగొట్టు గావించగలదు. మరియు విషవాయువు ఎట్టి మహావృక్షము వీకను పీకగంటకాలములో ఎండిపోవుటలు చేయును. వారము నకు అమెరికావారు 810 టన్నుల విషవాయువులను, బ్రిటను 410 టన్నులు, జర్మనీ 210 టన్నులు ఉత్పత్తిచేయుచుండెను. ఈ విషవాయువుల కక్కిరి పరికింపుటకై న్యూజిల్యాండులో లోక మార్పులు నగరమున 1500 గొట్టెలు, పండులు లోతులు చేర్చబడుచుండెను. ఈ విషవాయువుల పరిశోధనలు గలపు టకు కాల్చగలవారు 100,000,000 డాలర్లను మంజూరి చేసియున్నారు. ఈ సంవత్సరమున 48 వేలయింక పనిచేయుచున్నారు.

వైద్యసహాయముచే జరుగుచున్న ఘోరకృత్యము లివియే కావు. రేడియో కేట్రలను కేంద్రీకరించి ఉపయోగించుటచే మై క్లికొలది ప్రదేశములను నిర్జీవము లగునట్లు చేయవచ్చును.

కాద్యమును వ్యాపింప చేయు క్రిమికీటకములను వాయు విమానములనుండి విరలజుచున్నను, అప్రదేశములందు కాద్యము వ్యాపించును.

యుద్ధ వివిధముగ పరిణమించినది. యుద్ధపద్ధతులనుం దువైసికలు గాని పుకపులను శ్రీలను కుతులను సంపుటకై తగు పరికరములను తయారుచేయుటకు శాస్త్రీయ ప్రపంచవాస్తవ్యులు లోట్లలోని ధనమును వ్యయపరచెనని కొన్ని సంవత్సరములక్రింద చెప్పియుండెను ఈ మాటలను విశ్వసించువా యుండి యుండెను. మౌనస్వభావమునకే ఇది విరలజునని వాదించి యుండుదురు. పూర్వము యుద్ధములందునులందుకూడ వైరులు కొన్ని మర్యాదలను అతికించి యుండలేదు.

ప్రథమమున అడవిజాతులవారు విషము పూకపూసిన బొంబుల నుపయోగించెడివారు. హోమరునకు పూర్వపుగ్రీకుల యందీవాదక యుండెను. హోమరుగ్రంథమునం దీపదతి ఆర్మటె పుట ఈవాదానింపబడియున్నది. అయినను ఇట్టివిషబొంబుల ప్రయోగించుట అనమానకరమని వారు తలచుచుండిరి. మహాసం గ్రామములందు ఇట్టిబొంబును ఎన్నడును జరిగియుండలేదు.

సూరకర్మలగు నడవిజాతులవారు కూడ యుద్ధపద్ధతులందు కొన్ని మర్యాదలను పాటించుచుండెడివారు. అతే నెలు వైరులవట్లు ప్రకరించును మగు బొగార్యమును ప్రకటించుచుండిరి.

న్యూజిలాండులో రెండు అడవిజాతులవారికి యుద్ధము జరుగుచుండెను. అందొక జాతివాడును తనవిరోధిట్లు వ్రాసి పంపెను :-

"మాయద్ధపాపగ్రులు కలపూర్ణముగ ఖర్చుఅయినవి. మీరు మాకు ఒదులుగ కొంతసామాను ఇయ్యనియెడల యుద్ధము చేయుటకు సిలులేదు." తక్షణమే విరోధియుగ నాయకుడు మందుగండ్లు పంపెను. యుద్ధము తరుగ ప్రారంభింపబడెను. ప్రథమమున విరుప్రాధనలనడిపి, దైవమునకు బలిఇచ్చి శేషమునై రంజులపూడికొని కస్త్రములు ఈకలు ధరించుకొని యుద్ధము నింపకైమించెదరు. వైరుల పట్టు బొగార్యము ప్రకటించుట యే వైర్య కంఠుల లక్షణమని ఎల్లరు ఆగీరించుచుండిరి. వెనిస్సులకు యుద్ధమునందు వైరులు తన ప్రతిపక్షులకై గౌరవము గలవారయి మర్యాదతో ఆచరించుచునే యుద్ధముచేయుచుండిరి. యుద్ధము ముగిసిన పిమ్మట వైరుల సేవాధిపతి యగు సోల్లుగారు ఇంట్లాండునకు వచ్చియుండిరి. లండనునందు వారికి అత్యధికమగు గౌరవము జరిగెను. పూర్వము వైరులుకాని వారు పీడింపబడుట మిగుల అరుదుగ నుండెను.

28 వేళమువారు మరయొక వేళమువారిని మంచి భయపడుచున్నారు. ఈ భయమే యుద్ధములకు కారణము. కొంత సమయములందు విషవాయువుల పరిశోధనలు జరిగిన జరుగుచున్నది. ఈ ఫలితములు యుద్ధపద్ధతులందును సంపూర్ణముగ ఉపయోగించబడును. ఎంతిధోగరమైనను సరే సాధనములన్న వాటిని సమయము వచ్చినపుడు ఉపయోగించుట కెవ్వరును వెనుకీయరు. కొన్ని దేశములలో పౌరులు ఎల్లప్పుడు చిన్నకత్తులు ఖడ్గములను చేతులందు ధరించియుండుదురు. ఈ దేశములందు చిన్ని తిగవు వాక్కితో మాయమిచ్చుచు.

ప్రభుత్వ అధికారులు లెక : విషవాయువుల నుత్పత్తిచేయుటకై విశాస్త్రజ్ఞుడిను రెండు జీవక కాలమును కర్మింపఁపడు. వాద్యములను విద్యుచ్ఛక్తి మోటుగ జాడ్యములను వ్యాపింపజేయు వైద్యులుకూడ నుండిరి. ఇట్టి వైపరీత్యములకు ప్రభుత్వ ప్రాధాన్యము కారణము.

ఇతర ప్రభుత్వములకలె నె మనముకూడ చేయవలసియుండునని ప్రభుత్వమువారు సమాధానము చెప్పుచున్నారు. పౌరుల ధనమును మానవజాతిని అంతిమించుచుటకు ఇట్లు దుర్వినియోగ మొనర్చుచుండ పౌరులు తలకుండుటకు ధర్మము కాదు. మారు ఆదుగులు వెడల్పు 7 మైళ్లవాడువులగు ప్రదేశమునందలి ప్రతి ప్రాణిని చంపల విషవాయువులను జల్ప వాయువిమానము వ్యాపింపజేయగలదు. ఇట్టి వాయువిమానములను కొన్నిటిని ఉపయోగించిన 28 గొట్టెట్లులమున ఉదయమగునపుడుకే పీనుగులకెంటుగ మార్చవచ్చును.

ప్రతిభాకాలు లకు కాస్త్రజ్ఞు లిట్టి కేట్రలను వృషించుచున్నారనియు ప్రభుత్వ అధికారులు కారణ మనియు ఎల్లరు గమనింప వలసి యున్నది. యుద్ధ సమయమునందే యాసాధన ము ఉపయోగించెడునని తలచుటకు సిలులేదు. శాస్త్రీకరిన అంతిమించింప నుండునని కొన్ని ప్రభుత్వములవారు తాడేరించుచున్నారు. బోలివికులు ఈ విషవాయువులను కొంత సమయములందు కూడ ఉపయోగించ వచ్చును. మరిను అమెరికనులలో వాక్కిరింపు కాలిఫోర్నియాములందు వాడ్యమును వ్యాపింప జేయుటకై ప్రయత్నింప వచ్చును. వాక్కిలుగావించు వారికి ఈ పరికరములు అత్యంతలభకరముగ నుండినపుడు శాస్త్రీకరిన అంతిమించింపుటకు కావించబడుచున్న ప్రయత్నములు ఎదుర్కొనుటయొనని నెను విన్నవించుచున్నాను. వాక్కిరు శీర్షమునై శ్రద్ధహించి ఇట్టిపనులు చేయుటకు పనివా శెవ్యులు ఆగీరింబగూడదని తిక్కాణుచుట యుక్తమని నెను అభిప్రాయ పడుచున్నాను. ఇది యొక అపొమకరమగు సలహా. అయినను ఈ సూతినోపద్రవమును ఎదుర్కొనుట అరసము. ఈ పిచ్చ 1914 వ సంవత్సరము ప్రారంభమయ్యెను. ఇంకను యీ పిచ్చి కుదురలేదు.

ప్రాథమిక బాలికాపాఠశాలలు

ప్రచురణసంఘము

1920 సంవత్సరపు ప్రాథమిక విద్యాకాసము ననుసరించి కల్లా విద్యాసంఘములు స్థాపించబడినవి. ఏజన్సీ భాగములందలి పాఠశాలలు మాధ్యమిక పాఠశాలలుగ మారుదగిన పాఠశాలలకప్పు ఇతర ప్రాథమిక పాఠశాలలవై ప్రభుత్వమువారికే సంపూర్ణాధికారముండుట అనవసరము. ఈ ప్రాథమిక పాఠశాలలను లోకలుబోర్డులవారి స్వాధీనముచేయు విషయమై గైకొనగా 150 ప్రాథమిక బాలికాపాఠశాలలను జరుపుటకు లోకలుబోర్డులు అంగీకరించినవి. ప్రభుత్వమువారు కొంత మొత్తము (గాంటు) ఇచ్చుచుండెదరు. ఈవిద్యార్థులు 1922 వ సంవత్సరము 1 వ తేదీనండి అనుననం దుంచబడును. ప్రభుత్వమువారిచే నిర్మింపబడిన పాఠశాలలకుచేరిన భవనములు సామానులు, పుస్తకములు లోకలుబోర్డుల స్వాధీనము చేయబడినవి. లోకలుబోర్డులు ఏటిని పంపింపుచుండవలెను.

రెడ్డిజనసంఘము

మే 16 వ తేదీ మొదలు అక్టోబరు 7 వ తేదీవరకు సంఘమున కియ్యబడిన విరాళములను కొకాధ్యక్షులకు ఇ. వి. నుండెరెడ్డిగారు ప్రకటించుచున్నారు.

చక్కలెంటు ఫండు

Table with 2 columns: Item description and Amount. Includes items like 'శేషారెడ్డిగారు శేరించగల్గ' (1000-0-0), 'వనపర్తి మహారాజుగారు కుమారు' (500-0-0), etc.

మొత్తము రూ. 4575-0-0

ప్రత్యేక నిధులు

- (1) పల్లికొండ పి. సి. నుండింపారెడ్డిగారు ప్రాప్తమైన విద్యార్థులకు విద్యార్థి శేతముల విధి రూ. 20000-0-0
(2) వనపర్తి మహారాజుగారు 12 విద్యార్థి శేతములకు 2500-0-0.
(3) రి. శోటిరెడ్డిగారు నుద్దపల్లి కామన్నారెడ్డి విద్యార్థి శేతముకొరకు 1000-0-0.

మొత్తము రూ. 22500-0-0

సాంకేతిక సంఘాలు

- 1. కొత్తూరు న్యాయవారాధనారెడ్డిగారు కాకినాడ 25-0-0.
2. కృష్ణారెడ్డిగారు వాయిలుపాడు 12-0-0
3. టి. వీణారెడ్డిగారు రాంపూర్వరము 12-0-0
మొత్తము 49-0-0.
కరెన్సి మొత్తము రూ. 27124-0-0

అమ్మకము! గొప్పతగ్గింపు వెలలు!! అమ్మకము!!!
ఇంకను 5 దినములువరకు మాత్ర మే తగ్గింపు ధరల ప్రకారము అమ్మకము జరుగును.
పట్టుచీరెలు, కాశ్మీరము శాలువలు, రంగులు, టీవ్వులు, ప్లానల్సు, చెక్కులు, ధోవతులు మొదలగునవి
అతి సరసము గా నిక్రయించబడును.
దయచేసి వచ్చి, లాభమును పొందుదు.
ధనమల్ చల్లం, పట్టుమరియితర వస్త్రముల వ్యాపారులు.
ప్రదర్శనశాల:- 46, రాటన్ బజారు, మదరాసు.

నా తావరణి సేతి

అవరణ ము జరుగు,

వర్తకవిషయములు

మద్రాసు - మారకపు లేటు.

మారకము.

బాంకి లెక్క గాఢము ప్రాప్త్యము 15 15/32 పెన్సిలు
బాంకిడిమాండు ప్రాప్త్యము— 15 1/2 పెన్సిలు
లండను డిమాండు ప్రాప్త్యము } 15 19/32 పెన్సిలు
బాంకి కొనుగోలు లేటు }
మూడు నెలలవాయిదా ప్రాప్త్యము 15 25/32 పెన్సిలు
ఐదు నెలల వాయిదా ప్రాప్త్యము 15 15/16 పెన్సిలు

కలకత్తా మార్కెట్టు

కలకత్తా అక్టోబరు 9 సోమవారము సాయంత్రము
సరి కీక్రిందివిధముగ ధరలు నిలిచెను.

గొర్రు మెంటు పెక్కురట్టి.

5 0/0 యుద్ధములు (1928/47) 84
5 1/2 0/0 యుద్ధములు (1929) 100/15
6 0/0 బోనసు (1930) 100/4
6 0/0 బాండ్లు (1932) 100/8
5 0/0 యు. ఎ. బాండ్లు (1926) 97/2

ఇంజీయర్ బ్యాంక్

పూర్వీయద్వి వాటాలు 1862 రు.

కాంటి 862 రు

రైల్వే వాటాలు

బక్రీపూరు వీహారు 63 యల్

డాక్టరింగు హిమాలు 150 రు.

మేమిన్ సింగు ఖైరాబాదు రైల్వేలేటు 63 రు

ప్రత్తివాటాలు

డన్ బారు 804 రు

కోనరాం 11 రు

7 / 00 65 రు

మాయూరు మిల్లు

రూ 320

గోగు వాటాలు

బెంజమిన్ 5 డిస్కంట్టు పెంట్యాంబి 10/10.

క్రెపు 38

గోర్రపూరు 599

పూరా 44/4

ప్రిపర్మియల్ 95

నార్మబూరు 55/8

భాల్గోరా 11/4

బెంగాల్ నాగపూరు (పిఫర్మెన్సు 7 0/3

86

నాకారా నామగూరు 87/12

భోరియా 80/4

బురాహూరు 81/8

హైస్కీలు కాలియరి 7

సిలా గోవిందపూరు 12/4

సాతెగ్నం 9/12

మదనతియేటరు మారకము 6/9

బ్యాంకి తంతిమారకము 1 పి-రి 21/32

డిమాండు బిల్లులు. 1 పి-రి 11/16

బొంబాయి - మేరుమార్కెట్టు.

బొంబాయి అక్టోబరు 6 వర్తకవార్తము

సాయంత్రము ముగిసిన వాటాలధరలు యాక్రిందివిధమున

నిలచియుండెను.

అనామదావాదు అడ్వాన్సు 8020 ఇండియన్ ట్రివింగు 210

బాంబాయి కాటక్ 1015 ఇండియన్ మాల్యా 602

బాంబాయి డ్రాయింగు 1855 కోహినూరు 1950

నెల్లూరు ఇండియా 4800 మ్యాగ్నేటు 640

నెంచరి 675 పెరలు 902

కోలాబ లాండు 2195 ఫోనిక్సు 806

కనెంటు 455 సిం ప్లెక్సు 645

కరింభాయి 2140 సాఫురి 280

డెవిడు 1940 ట్యుకే 4450

ఫబాలుభాయి 1225 స్వాను 1080

ఇతర వాటాలు

కాతా ప్రాక్ర—రూ 790

కాతా బరను అండు స్టీలు (అర్డినె) 50

కాతా (డిఫర్) 195

కాతా అయిలు మిల్లు—45

నెల్లూరు బాంక్—88/8

కాతా బాంక్—16

ధరలు

బొంబాయి. 3:—

ఇంగ్లీషు బార్ గోల్డు. 27/4.

తత్వణం వైసలా మింటుగోల్డు. 27/1/6

మొదటి తీర్మానము. 27/1/6

రెండవ తీర్మానము. 27/2/6

తత్వణం వైసలా బార్ మెండ్. 91/14.

చెన్న పురి బజారుధరలు

అక్టోబరు 10-వ తేదీ మంగళవారము.

(1) ధాన్యములు

బియ్యము బా 1-1 రు 16 మొదలు 68 రుకు

బియ్యము బా 1-1 రు 16 మొదలు 68 రుకు

బియ్యము బా 1-1 రు 16 మొదలు 68 రుకు

బియ్యము బా 1-1 రు 16 మొదలు 68 రుకు

బియ్యము బా 1-1 రు 16 మొదలు 68 రుకు

బియ్యము బా 1-1 రు 16 మొదలు 68 రుకు

బియ్యము బా 1-1 రు 16 మొదలు 68 రుకు

బియ్యము బా 1-1 రు 16 మొదలు 68 రుకు

బియ్యము బా 1-1 రు 16 మొదలు 68 రుకు

బియ్యము బా 1-1 రు 16 మొదలు 68 రుకు

బియ్యము బా 1-1 రు 16 మొదలు 68 రుకు

బియ్యము బా 1-1 రు 16 మొదలు 68 రుకు

బియ్యము బా 1-1 రు 16 మొదలు 68 రుకు

బియ్యము బా 1-1 రు 16 మొదలు 68 రుకు

బియ్యము బా 1-1 రు 16 మొదలు 68 రుకు

బియ్యము బా 1-1 రు 16 మొదలు 68 రుకు

బియ్యము బా 1-1 రు 16 మొదలు 68 రుకు

బియ్యము బా 1-1 రు 16 మొదలు 68 రుకు

బియ్యము బా 1-1 రు 16 మొదలు 68 రుకు

బియ్యము బా 1-1 రు 16 మొదలు 68 రుకు

బియ్యము బా 1-1 రు 16 మొదలు 68 రుకు

బియ్యము బా 1-1 రు 16 మొదలు 68 రుకు

బియ్యము బా 1-1 రు 16 మొదలు 68 రుకు

బియ్యము బా 1-1 రు 16 మొదలు 68 రుకు

బియ్యము బా 1-1 రు 16 మొదలు 68 రుకు

బియ్యము బా 1-1 రు 16 మొదలు 68 రుకు

బియ్యము బా 1-1 రు 16 మొదలు 68 రుకు

బియ్యము బా 1-1 రు 16 మొదలు 68 రుకు

బియ్యము బా 1-1 రు 16 మొదలు 68 రుకు

బియ్యము బా 1-1 రు 16 మొదలు 68 రుకు

బియ్యము బా 1-1 రు 16 మొదలు 68 రుకు

బియ్యము బా 1-1 రు 16 మొదలు 68 రుకు

బియ్యము బా 1-1 రు 16 మొదలు 68 రుకు

బియ్యము బా 1-1 రు 16 మొదలు 68 రుకు

బియ్యము బా 1-1 రు 16 మొదలు 68 రుకు

బియ్యము బా 1-1 రు 16 మొదలు 68 రుకు

బియ్యము బా 1-1 రు 16 మొదలు 68 రుకు

బియ్యము బా 1-1 రు 16 మొదలు 68 రుకు

బియ్యము బా 1-1 రు 16 మొదలు 68 రుకు

బియ్యము బా 1-1 రు 16 మొదలు 68 రుకు

బియ్యము బా 1-1 రు 16 మొదలు 68 రుకు

బియ్యము బా 1-1 రు 16 మొదలు 68 రుకు

బియ్యము బా 1-1 రు 16 మొదలు 68 రుకు

బియ్యము బా 1-1 రు 16 మొదలు 68 రుకు

బియ్యము బా 1-1 రు 16 మొదలు 68 రుకు

బియ్యము బా 1-1 రు 16 మొదలు 68 రుకు

బియ్యము బా 1-1 రు 16 మొదలు 68 రుకు

బియ్యము బా 1-1 రు 16 మొదలు 68 రుకు

బియ్యము బా 1-1 రు 16 మొదలు 68 రుకు

బియ్యము బా 1-1 రు 16 మొదలు 68 రుకు

బియ్యము బా 1-1 రు 16 మొదలు 68 రుకు

బియ్యము బా 1-1 రు 16 మొదలు 68 రుకు

బియ్యము బా 1-1 రు 16 మొదలు 68 రుకు

బియ్యము బా 1-1 రు 16 మొదలు 68 రుకు

బియ్యము బా 1-1 రు 16 మొదలు 68 రుకు

బియ్యము బా 1-1 రు 16 మొదలు 68 రుకు

బియ్యము బా 1-1 రు 16 మొదలు 68 రుకు

బియ్యము బా 1-1 రు 16 మొదలు 68 రుకు

బియ్యము బా 1-1 రు 16 మొదలు 68 రుకు

బియ్యము బా 1-1 రు 16 మొదలు 68 రుకు

బియ్యము బా 1-1 రు 16 మొదలు 68 రుకు

బియ్యము బా 1-1 రు 16 మొదలు 68 రుకు

బియ్యము బా 1-1 రు 16 మొదలు 68 రుకు

బియ్యము బా 1-1 రు 16 మొదలు 68 రుకు

బియ్యము బా 1-1 రు 16 మొదలు 68 రుకు

బియ్యము బా 1-1 రు 16 మొదలు 68 రుకు

బియ్యము బా 1-1 రు 16 మొదలు 68 రుకు

బియ్యము బా 1-1 రు 16 మొదలు 68 రుకు

బియ్యము బా 1-1 రు 16 మొదలు 68 రుకు

బియ్యము బా 1-1 రు 16 మొదలు 68 రుకు

బియ్యము బా 1-1 రు 16 మొదలు 68 రుకు

బియ్యము బా 1-1 రు 16 మొదలు 68 రుకు

బియ్యము బా 1-1 రు 16 మొదలు 68 రుకు

బియ్యము బా 1-1 రు 16 మొదలు 68 రుకు

బియ్యము బా 1-1 రు 16 మొదలు 68 రుకు

బియ్యము బా 1-1 రు 16 మొదలు 68 రుకు

బియ్యము బా 1-1 రు 16 మొదలు 68 రుకు

బియ్యము బా 1-1 రు 16 మొదలు 68 రుకు

బియ్యము బా 1-1 రు 16 మొదలు 68 రుకు

స్థానిక వార్తలు

కెమలిస్టుల విజయము:— ముచేసియానభయం

కెమలిస్టుల కోరికలు కొనసాగుచే నగరమునందు మహమ్మదీయులందు భాగములు తోరణమలచేతను వీరములచేతను అలంకరింపబడెను.

మద్రాసు ఆరోగ్యము:— అక్టోబరు 7, 1922

తో అంత్యమైనవారమున మద్రాసునందు 1000 మందికి 41.1 మంది వంతున చనిపోయిరి. అంతకు ముందువారమున 37.4 మంది వంతున చనిపోయిరి. స్పృహకము 24 మందికిపోయెను. 10 మంది చనిపోయిరి. ఇక్కడ మొదలైన 1 రుసు ఇతర జ్వరముల వలన 43 మందియు చనిపోయిరి. 1921 వ సంవత్సరమున నిజ వారమున 1000 మందికిని 83.3 మంది వంతున చనిపోయిరి.

డాక్టరు టాగూరు:— డాక్టరు రవీంద్రనాథ టాగూరును రెండు నెలలపాటు సి.ఎఫ్.ఆర్. డ్రాసును నిన్నటి యందయము వరకు వాతమునందలి రవీంద్రనాథ క్లబ్బునకు వెళ్లి కలుసుకొనబడునన

టి. రంగాచారిగారు రవీంద్రనాథ స్వామిని చిక్కుబాగుచేయుననగ్రహముగని వేదించిరి. నభ్యులు కవీంద్రనాథ సంతుమునదెలిపి విశ్వ భారతికి రూ 150 ల విరాళము నొసంగిరి. తమ్ము స్వామిని విశ్వభారతికి రూ 150ల విరాళమునొసంగినందుకు డాక్టరు టాగూరు నభ్యులకు కృతజ్ఞత జరిపెను. విశ్వ భారతి భారతీయులందఱు ప్రేమను పాత్రమైనదియును కనుక అందఱును సహాయము చేయవలయుననియు కవీంద్రుడు చెప్పెను. కవీంద్రుని ప్రముఖాంశ్యులు గావించినప్పటి, అందఱును క్లబ్బునందే వెడలిపోయిరి.

ఆంధ్ర ఖద్దరు నిలయం

తెలుగు శైలిపిథి బార్లిటపును చెన్న పట్టణము

ఆంధ్రవత్రికా కార్యాలయము

చెన్న పురి బార్లిటపును నిలయ శైలిపిథి నెం 7, రు గృహమున ఆంధ్రవత్రికా కార్యాలయమున ఆంధ్రఖద్దరు నిలయము క్రొత్తగా ఏర్పరచబడినది. ఇచట కలితీలేని శుద్ధఖద్దరుబట్టలు రాట్టముమీద పెడుటబడిన నూతన వేతిగగ్గులులపై నేతబడిన అన్నిరకముల ఖద్దరుబట్టలను ధోతులు చీరలు తువాళ్లు కోటుగడ్డలు వర్తుగడ్డలు కలకడ్డలు చేతిగడ్డలు మున్నగునవన్నియును విక్రయింపబడును. ఎల్లవారును ఎట్టిసంకోచమును లేకుండ నమ్మకమైన ఖద్దరుబట్టల నిచటకేవల నంది యుబడెయగలరు.

చెన్న పురిలో ఖద్దరు విక్రయము

శ్రీయుతులు నాగేశ్వరరావు ప్రకాశంగార్లు

విక్రయించుట

శనివారమునాడు మైసూరులోను ఆదివారమునాడు తిరుచిక్కేటిలోను శ్రీమత కాశీ నాథుని నాగేశ్వరరావు శ్రీమత టంగుటూరి ప్రకాశంగార్లు ము 30 రుకు మొత్తము 4-5 రుకుల రూపాయల పెం గల ఖద్దరును విక్రయించిరి. తిరుచిక్కేటిలో రావు సాహెబు జి. వేంకట రంగారావుగారు విక్రయమునందు నానాభల తోడ్పడిరి. పలువురు రంగారావుగారియందేదగ్గు వచ్చి ఖద్దరు కొనిరి. పిమ్మట నాథులు ఖద్దరునా వాస్తవము తెలిసి కొన్ని బట్టల నరటి వివాదాలకు విక్రయించిరి. అంతలో వాస్తవ వచ్చి అచట ఖద్దరు విక్రయంపగూడదని చెప్పుగా నాయకు లటనుండి వెడలిపోయిరి.

మొరహత్తు

మహమ్మదు గన్గి ఖాన్ కంపెనీ ఖద్దురు ఆబులు మజీదు అను 18 సంవత్సరముల యవకుడు మజీదు మండ్ల. ఆబులు మజీదు తన జీతము క్రింద 38 రూపాయలు అడ్వాన్సు పుచ్చుకొని 15 దినములు కార్యాలయమునకు రావలెనని. కంపెనీ అధికారి మజీదువానిని వెనక్కుంచెను. మొన్న ఆదివారము గన్గి ఖాన్ సాహెబు ఆతని మిత్రుడగు బాదుసా సాహెబులు తిరుచిక్కేటి మైసూరు నందు పోవుచుండ ఆబులు మజీదు వారికి ఎదురుపడెను. మజీదును పీరు పొందించిట్టి ఇంటికి తీసికొనిపోయి మరల మర్రించి గొలుసుతో బంధించిరి తెలియుచున్నది. మజీదు మరణించెను. పోలీసువారి కీచయము తెలిసి గన్గి సాహెబు బాదుసాసాహెబులను పట్టుకొని పోయిరి. వైద్యులు కనుమును కరిగించి మరణమునకు కారణము తెలిసి కొనబాలరైరి. వైద్యులు కొట్టుటచే మరణించి యుండవచ్చు నేమో యని సంతేపాపడిరి. బాదుసాసా గన్గి సాహెబు బాదుసాసాహెబులను విడుదలచేసిరి.

గొల్లకర్కగారు ఢిల్లీకి పయనమైరి.

దేశీయ వార్తలు

గాంధీమహాత్ముని సందర్శనము

మహాత్ముడు వెనుకటికంటే చాల ఆరోగ్యముగను బలముగను వికాసముగ నుండుట-
మందహాసవదనముడై సంతసముతో సంభాషించుట

శ్రీమతి కస్తూరిబాయి సేటుబజాజుగార్లు పూనాలో నువన్యసించుట

అకాలీల సత్యాగ్రహము

8 వ తేదీ సాయంకాలమునకు 1457 గురి అకాలీలను అరెస్టుచేయుట

నాంధారిసిక్కుల నాయకుడగు సద్దారు నిధాను సింగుగారిని అరెస్టుచేయుట

6-7-8 తేదీలను రోజుకు 80 మంది వంతున మూడురోజులలోను 240 మందిని అరెస్టుచేయుట

మూల్తాను కొట్లాట

ప్రభుత్వ ప్రకటనము- ఒక ఆక్షేపణకు ప్రత్యుత్తరము

లోకమాన్య హోమయరూటు సంఘవాదీకసభ

డిశంబరు 9-10 తేదీలను యోటమలులో జరుగుట

నయ్యుక్తరాష్ట్రముల రాష్ట్రీయసభ

పండిత మోతీలాలు నైహాగారి నధ్యక్షునిగా నియోజించుట

కొచ్చిలో ఖద్దరు

ఒక ఉన్నతకుటుంబమునకు చేరిన హిందూమణి శ్రద్ధవహించుట

ఆచార్య ప్రభుల చంద్రచేగా రా సతిమణిని ప్రశంసించుట

ఆంధ్ర రాష్ట్రము

గయలో దేశీయమహాజనసభ

పశ్చిమగోదావరి మండలమునుండి దేశీయమహాజనసభకు ప్రతినిధులుగా వెళ్లగోరువారు

13 వ తేదీలోగా ఏలూరు కాంగ్రెసు సంఘ కార్యదర్శికి దరఖాస్తు పంపవలెను

గాంధీమహాత్ముని సందర్శనము

4 పానులు బలము చేరుట

శ్రీమతి కస్తూరిబాయిగారి యువన్యాసము

ఈ నెల 4 వ తేదీ; సాయంకాలము 6-80 కు పూనా నగరమున శేమార్కాటులో జరిగిన బహిరంగభాషలో శ్రీమతి కస్తూరిబాయి (గాంధీదేవి) గారు పాపవ్యసించిరి.

సోదర సోదరివలెనూరా! నేను హిందీభాషలో బాగుగా మాటలాడజాలను గాన గుజరాతీభాషలో మున్నటిండుట కనుమతిప గోరెదను. నేను చెప్పిన సంగతుల అభిప్రాయమును నాసోదరుడు జమునాలాల్ బజాజుగారు మీకు తెలుపగలరు. మీపూనానగరము నిజముగా పుణ్యక్షేత్రము. ఏలసిన లోక మాన్యతలకు గోష్ఠిగార్లు మున్నగు నుపాసీయు లీనగరమున నివసించిరి. మీకాప్రతివాదులకు మతము నందును మార్పిదేశమునందును ప్రేమ అధిక మనువిభ్యాతికలదు. అట్లుంటియు యీ సభకు వచ్చినవారిలో చాలమంది విదేశీ బట్టలను కట్టియుండుట నా కత్యంతసంతాపమును కలిగించుచున్నది. వరుకు నూలుతో చేతిమగ్గములపై నేయబడిన ఖద్దరు బట్టలనే మీరందరను ధరింపవలెనని మిమ్ములను స్వదీక్షముల చేడుకొనుచున్నాను. స్వరాజ్యమును బడయుటకే లోకమాన్యకు మరణకాలమువరకును చాలకష్టపడెను. మీరందరను తలకుభట్టలగుదురని ఆకీరుసార్థకమగు నట్లుకేదేమిట ఖద్దరును కట్టుటకు ప్రారంభింపవలెను.

ఖద్దరువలననే స్వరాజ్యము లభించును

ఖద్దరును కట్టుటవలననే తప్పక స్వరాజ్యము లభించునని నేను ముమ్మాటికిని తెలుపుచున్నాను. స్వరాజ్యముకొరకు మీరు యుద్ధముచేయవలెను. ఫిరంగులను ప్రేల్చుకొరలేదు. దౌర్జన్యవిరహితమగు అసహాయోద్యమమును కొనసాగించిన చాలును. అదియే ఉత్తమసాధనము.

నేను నేడు మీ నూలుసంఘమువారు చేయుచున్న పని చూచి చాల సంతసించితిని. తమకు ధనములేక చాల యిబ్బంది గానున్నదని అచటిసోదరీయలు నాకెరించిరి. గాన మీరు వారికి ధనముగారి తోడ్పడగోరెదను. భారతమాతను లోకమాన్యడెల్లు ప్రేమించెనో అటులే మీరందరను ప్రేమింపుడు.

మీమనస్సులను వెలరేగనీయకుడు. వానిని స్వాధీనపరుచుకొని చక్కగా నడిపింపుడు. మీకు ఖద్దరుబట్టలపై ఘనముగ సభిమానము కలిగి నిరంతరమును మీరు ఖద్దరునే ధరించునట్లు సర్వస్వము మీకు సద్భావమును కలిగింపచునుగాక అని నేను ప్రార్థించెదను. మీరు వనతల్లియగు భరతదేశమును ప్రేమించి ప్రేమయే సాధనముగా త్యాగబుద్ధితో దేశసేవ చేయుడని కడసారి విన్నవించుచున్నానని గాంధీదేవి నుడివెను.

మహాత్ముని ఆరోగ్యము

నేను (4 వ తేదీ) మేము మహాత్ముని సందర్శించుటకు ఎరవాడ చెరసాలకు వెళ్లితిమి. వెనుక (మూడు నెలలక్రితము) మేము వెల్లినపుడు మహాత్ముని తూచగా 108 పాను లుండెను. నేడు తూచగా 112 పాను లుండెను. ఆయనవదనము వికాసభాసురమై దర్శనీయమై నెలుంగుచుండెను. మందహాసముతో మమ్ము తిలకించి మహాత్ముడుల్లాసముతో సంభాషించెను.

అని నేటు యమునాలాల్ బజాజుగారు సభలో తెలిపిరిని లోకమాన్యకృతికయందు ప్రకటింపబడెనని విలేఖరి పూనా నుండి స్వరాజ్యకు తెలివెను.

*** **

మూల్తాను కొట్లాట

పండితమాలవ్యాగారు సభచేయ పోవ

నుద్యోగులు నిరోధించుట

ప్రభుత్వ ప్రకటనము

నెవ్వెంబరు 29-30 తేదీలలో కాంగ్రెసునాయకులు రెండు రోజుల మూల్తానుకు వెల్లినపుడు పండిత మదనమోహన మాలవ్యాగారు మున్నగువారు హిందూమహమ్మదీయుల సమష్టిసభను జరుపగోరగా డిప్టీకమిషనరు అధ్యంతరపరచెనని అక్టోబరు 4 వ తేదీని బ్రిట్యానుపత్రికలో ప్రధానవ్యాసములందు ప్రకటింపబడెను. అదినిజముగాదు హిందువులకును మహమ్మదీయులకును యొకనొక పరస్పరద్వేషము క్రోధము తగ్గలేదుగాన దేశరాజకీయముల కర్పాటుచేయుటకు కాంగ్రెసు నాయకులు బహిరంగసభను జరుపగోరినో ముందుగా తనకు తెలుపవలెనని డిప్టీకమిషనరు కాంగ్రెసునాయకులకు వ్రాసెను. బహిరంగసభను చేయుదురేమను నిపుడునాయకులు వదలగోనిరి 80 వ తేదీని మాలవ్యాగారు డిప్టీకమిషనరుకు వ్రాసిరి. (అ. వె.)

గురకబాగు అకాలీల

సత్యాగ్రహము

8 వ తేదీ సాయంత్రాకి అరెస్టులమొత్తము

1457 గురిని అరెస్టుచేయుట

(స్వకీయ విలేఖరి)

లాహోరు, అక్టోబరు 9:—5 వ తేదీ సాయంకాలము వరకు 1217 గురిని అరెస్టుచేసిరి.

6 వ తేదీని అరెస్టుచేయబడిన అకాలీలను బాధించుట

6 వ తేదీని గురకబాగులో 80 మందిని అరెస్టు చేసిరి. ఆరాతి వారికి భోజనము పెట్టనే లేదు. ఆర్ధరాత్రివేళ వారిని అమృతసరుకు తీసికొనిపోవుటకు బయలుదేరినపుడు అకాలీలు "సత్-శ్రీ-అకలు" అని దేవుని ప్రార్థించుచు బిగ్గగా నడచిరి. అంతట నొక ఉద్యోగి వారినికొట్టి అట్లునకనూడ దనెను.

7-8 తేదీల అరెస్టులు

7 వ తేదీని 80 మందిని అరెస్టుచేసిరి. వీరితో మొత్తము 1877 మందియై. 8 వ తేదీని వరకు 80 మందిని అరెస్టుచేసిరి. వారితోకలసి మొత్తము 1457 గురు తేలిరి.

ప్రభుత్వ ప్రకటనము

పోలీసులు చేయు దురాకృత్యములనుగూర్చిన ఫిర్యాదులను వినుటకు ప్రత్యేకముగా దొరతనమువారి వాక ఉద్యోగిని గురకబాగులో నియమించిన ఎవ్వరును ఫిర్యాదులు చేయుట లేదని 6 వ తేదీని సిక్కులతో దొరతనమువారు ప్రకటించిరి. వందలకొలది దొంగతనములకు దౌర్జన్యములను జరిగినను ప్రజలు ఫిర్యాదు చేయుటలేదు. ప్రజలకు బ్రిటిషువారు న్యాయముచేయరను నభిప్రాయము ప్రజలలో స్థిరముగ నేర్పడుటయే యందులకు కారణమని దొంగతనమువారు దీనివలన తెలిసికొనదగినది.

గురకబాగు గురుద్వారమునకు పోయి పండ్లనిత్యదలచిన వారికట్లు పెట్టుటకు సాధ్యము చేయబడెనని దొంగతనమువారు ప్రకటించిరి. నిజమే యిదిగోజాలలో జేవాలయమునకు పోయి దేవుని పూజించుటకు దొంగతనమువారు వీలుచేయుటగూడ చాల ఘనకార్యమే. అమావాస్యవాడు గురకబాగుతోటలో మతసభను జరుపుకొనకపోవుట యీ నెలలో మాత్రమే జరిగినది.

గురుద్వారములను సండ్లించుటకు దొరతనమువారు ననుమతించుటచే అమృతసరుకుండి వెల్లిన 12 గురు సిక్కునాయకులు మహదానందధరితులయి అనాడు సుధ్యాశ్వాసు పోలీసునూపర్నెంటుకర్డుకు వెళ్లి తమకృతజ్ఞతను తెల్లదించిరిని దొరతనమువారు ప్రకటించిరిగాని వారిశిరులనుమాత్రము ప్రకటింపకుండుట దొరతనమువారి కనుకూలమయినది.

సద్దారునిధాను సింగుగారు

హోషియార్పూరులో అరెస్టుచేయుట

స్వకీయవిలేఖరి

లాహోరు, అక్టోబరు 11:—బంధను సిక్కులనాయకుడగు సద్దారు నిధానుసింగుగారిని హోషియార్పూరులో అరెస్టుచేసిరి. ఆయనను అరెస్టుచేయుటకుపూర్వము సిక్కులాయన నుర్రగింపుతో తీసికొనివెళ్లిరి

అకాలీలకు ప్రతికూలుడు

నిధానుసింగుగారు అకాలీలతో చేరినవారుగాదు. నాంధారు లందరికిని నాయకుడు. నైరాశీలలో జరిగిన రాష్ట్రీయసభలో అకాలీలకును నిధాను సింగుగారికిని పండిత మదనమోహన మాలవ్యాగారు సభ్యులను కలిగించుటచే ఆసభలో అకాలీలసత్యాగ్రహమును గూర్చిన తీర్మానమును నిధాను సింగుగారు రక్షవదించిరి. దానినిగూర్చి యువన్యసించుటలోసింగుగారు రదివరకు తమకుగల అభిప్రాయభేదములను పూర్తిగా మరచిపోయి ముచ్చటించిరి. ఆయువన్యాసమునకు అకాలీనాయకుల కాగ్రహముగూడ కలిగినది. ఇదివరకు అకాలీలకు ప్రతికూలముగ బోధించుచున్న నిధానుసింగుగారిని దొరతనమువారు అరెస్టుచేయుటచే సిక్కులలో నాంధారులకును అకాలీలకును గలభేదమును దొంగతనమువారే తొలగించినవారైరి. ఇదివరకునుగూడ నాంధారిలు ప్రభుత్వోద్యోగములలో చేరుటలేదు. వారు పాశ్చాత్య నాగరకతనే బహిష్కరించిరి. వీరుగూడ అకాలీలతో చేరుటవలన దౌర్జన్యవిరహిత మగు అసహాయోద్యమము తప్పక నెరవేరునని ప్రపంచమునకు బాగుగా తెల్లడికాగలదు.

నిధానుసింగుగారి అరెస్టువివరములు

7 వ తేదీ రాత్రి హోషియార్పూర్లో బహిరంగసభ జరిగినది. ఆ సభలో సభ్యుల నిధానుసింగు శ్రీమతి పూర్ణాదేవి, శ్రీమతి పార్వతీదేవిగారు ప్రభుత్వమును వ్యతిరేకించుచుండ తాసిల్దార్ పేరు అవ్వారు. హతగారు ప్రభుత్వంతరపెట్టి ఉపయోగపడుదని. మిరచిలో నేనెరుగ నని పలికి సర్దారుగారు ప్రభుత్వమును అరాత్రి ఒంటింటకు నుండునని కత్తులను 24 గురు కనిపెట్టుటను కార్యగ్రామ కార్యాలయము నకు వచ్చిగాని సర్దారు నిధానుసింగుగారు చరచులేరు. మరునాడు దయమున నానంగతి పట్టణ మంతయును వ్యాపింపగా సర్దారు నిధానుసింగుగారిని ఊరేగింపుతో పోయి వెద్దెబబాపిని కార్యగ్రామ కార్యాలయమునకు తీసికొనివెళ్లిరి. అచట సర్దారు గారు ప్రభుత్వమును పోలీసులను అరెస్టుచేసి తీసికొని వెళ్లిరి. హోషియార్ పూర్లోని 24 గురు వ్యక్తుల ప్రభుత్వమును సభ్యులను సర్దారుగారు అరెస్టుచేసి (ఫిరీ) గారు గురువారా సభ్యులను వారమున సర్దారుగారి సభింబించిరి.

నిధానుసింగుగారి సందేశము

"1760 లో మహమ్మదు ప్రవేశించిన యిప్పుడు కార్యగ్రామ సంఘము వారు చేయుచున్నది. ప్రతి వారంధానీ సిక్కులను గూడ వెంటనే ఒక వలంబీరున చేర్చుట ముఖ్యవిధి అకాకాలము మహమ్మదుల గాన సిక్కులలో నీకలచును వెంటనే అడవివేయదు" అని నిధానుసింగుగారు సందేశమున కార్యగ్రామమున కేగిరి.

సర్దారు నిధానుసింగుగారిని అరెస్టుచేయుట

హోషియార్పూర్లో మండలరాజీయసభ జరిగినపుడట సభ్యులను రాజ్యోహ మొనరించెనని సిక్కు వాయుదకు సర్దారు నిధానుసింగుగారిని హోషియార్పూర్లో అరెస్టుచేసిరి లాహోరునుండి తిరిగివచ్చిన వచ్చిరి. (ఆ. వెను)

*** **

తిలకు హోమమురాలు లీగు

వార్షిక సమావేశము

తిలకు స్వరాజసంఘ మనబడు హోమమురాలు లీగు వార్షిక సభను డిసెంబరు నెల 9-10 తేదీలను యోటములలో జరుపుటకు సన్మానసంఘమువారు నిశ్చయించిరి.

*** **

సంయుక్త రాష్ట్రముల రాష్ట్రీయమహాసభ

అధ్యక్షనియోజనము

పండిత నెహ్రూగారిని నియోజించుట సంయుక్త రాష్ట్రముల రాష్ట్రీయ మహాసభ అధ్యక్షుని నియోజించుటకు దేరాదూనులో సన్మానసంఘసభ జరిగినది. పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారి నేకగ్రీయము నియోజించిరి.

*** **

తమిలనాడు పత్రిక

దేశబంధు ముద్రాలయము

తమిలనాడు పత్రిక యిదివరకు ముద్రింపబడుచున్న కార్యాలయమునకు తమిలనాడు ముద్రాలయమని యిదివరకు పేరుండెను. ఇప్పుడు దానిని దేశబంధుముద్రాలయ మని మార్చిరి. ఆముద్రాలయమునకు తానే యజమానిని నిర్దేశించి వందరాజులు వాయుడుగారి బావమరిది జి. రామచంద్రనాయకుగారు నేలం జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారిలో 7 వ తేదీని ప్రాసించెను.

గయదేశీయ మహాసభ

పశ్చిమగోదావరిమండలమునుండి వెళ్ల గోరువారు 13 వ తేదీలోగా దరఖాస్తులను పంపవలెను. డిసెంబరు నెలలో గయలో జరుగు దేశీయమహాసభ సభకు ప్రతినిధులుగా వెళ్ల గోరువారు అక్టోబరు నెల 13 వ తేదీలోగా రుసుము మూడురూపాయలను దరఖాస్తును ఏలూరులోనున్న పశ్చిమగోదావరిమండల కార్యగ్రామ సంఘ కార్యదర్శులకు పంపవలెనని కార్యదర్శి ఏలూరునుండి తిరిగివచ్చిన సందేశము.

అస్సాములో వరదలు

కోవిల్లా పట్టణమునకు చెందుమైళ్ల దూరమున గుంతినది కట్ట నూరుగజములవరకు తెగపోవుచున్న గోవువరదలు సంభవించినవి. అనేక వేలజంతు గృహములు పోవ రైలు కట్టలపై నల్లగురున్నారు. మైలు కొట్టుకొని పోయినవి.

చెన్నపురి ద్రవిడమండల కాంగ్రెసు సంఘము

సభ్యులను చేర్చుట-బహిరంగసభలు

కార్యదర్శి వ కటనము

కార్యదర్శి శ్రీమత్ వి. చక్రవర్తి పెట్టిగా రిటుల ప్రాసించి:

11 వ తేదీ బుధవారమునాడు సాయంకాలము 5-30 కు ఏడువార్లు డివిజనులో బాధ్యులవద్దను 12 వ తేదీ గురువారమునాడు సాయంకాలము 5-30 కు ఎన్నుకొని వలంబీరు సాయంకాలము 5-30 కు ముత్యాల పేట న్యూస్ పేపరు సెంట్రల్ పిల్లయారుగూడెవద్దను సభలు జరుగును. శ్రీమతులు ఏ. రంగసాయమ్మగారు, ఎస్. పత్తయ్యమ్మగారు, సింగరవేలుపెట్టి, గద్దెరంగయ్యగారు, వి. ఎల్. అయ్యగారు, అద్దేల్లిమూరస్వామిశ్రేష్టి, పి. ఎం. ఆదికేశవమూలకరుగారు మున్నగువార్లగుటలలో సభ్యులను చేర్చుట ఇదివరకు కాంగ్రెసు సభ్యులుగా చేరినవారు అసభ్యుల సాయంచూ నాలుగు అబాలు చెల్లించి సభ్యులుగా చేరగోరవను.

సభ్యుల పట్టి.లు

పాదము కాంగ్రెసుసభ్యులనుగా చేర్చవారు సభ్యుల రసీదు పుస్తకములను వెంటనే పంపవలెనని మేమెన్ని సార్లు తెలిపినను చాలమంది వానినింకను పంపలేదు. ఇది కడసారి ప్రకటన. యానెల 15 వ తేదీలోగా వారెవరిని చేర్చినను సభ పుస్తకములను పంపించవలెను.

ప్రతిభివృద్ధులు

హంటురోడు మహాసభలో ప్రతిభును భివృద్ధులు లును విక్రయమునకు దొరకును.

కడలూరు చెరసాల

కొండరిని వడలుట

శ్రీయుతులు జి. చొల్లయ్య, సంజీవభూగార్లను (అనంత పురంజిల్లా) యీ నెల 6 వ తేదీని కడలిరి. శ్రీమత పి. రామమూర్తి (కడలూరు కడపజిల్లా)గారిని నేడు (10-వ తేదీ) వడలిరి. జనాబు మాల్వీయహమ్మదు అబ్దుల్లా బాచాసాహెబు (వెల్లూరు) గారిని యీ నెల 18 వ తేదీ కుకనారమునాడు కడలిరదు. సాహెబుగారికి 1921 నవంబరులో 108 క్రింద ఒకవత్సరము కఠినశిక్ష వేయబడెను. వారికి కడలూరువారు స్వాగత మొసంగెదరు.

అగ్ని వర్షము

మేకలు మడియుట నుచుప్పుడు బొబ్బిలెక్కట 1-10-22 తేదీ/మధ్యాహ్నము (12) ఘంటలకాలముందు మృగామునకు (కడపజిల్లా గానుగ వెంట) పశ్చిమముగా నుండెడి దట్టమైన కొండగడ్డ గొర్రెల మేపునందెడివారిలో కాల్య పల్లెగ్రామం మజరా యిరి చిన్నాయలై కాపురమును గొల్ల మోహూరి నాయక్ అను నతడును మరియొక పిల్లకాయయు మేపునందగా వారలవైనను అదినితలూరు కడకొండు మేకల వైనను అగ్ని వర్షము కరిసినందున మేకలు మరణించినవి. మహమ్మదిల్లికి కరిసినందున బొబ్బిలుపోసిచాల (కేసు నొందుచున్నాడు. వారికి చికిత్స చేయుచున్నాడు. అని వి. గోవిందప్పగారు వ్రాయుచున్నాడు.

చీరలకు వసతులనేర్పరుచుట

బొంబాయి ప్రభుత్వనిర్ణయము

చీరల కిందకు గట్టించి చాకగా అద్దె కిచ్చుటకు పరపతి సంఘములకు సర్కారువారు అప్పుల నిచ్చు విధానమును బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు రంగీకరించిరి. తరువాతి పరపతిసంఘ సభలో అద్దెకున్నవారి సంఘములకు మూడ సౌకర్యములు కలగజేయవలెనని తీర్మాన ముమోదించబడెను. కాని అట్టి అద్దెకున్న వారిల సంఘములు స్వలాభము నిమిత్తమే పని జేయుచుగాన నట్టి సంఘములకు ప్రభుత్వము మప్పుగా నీయ విలు లేదనియు, కాని యీ సంఘముల నింధనలు సర్కారు వారిసగు సౌకర్యములు దుర్వినియోగము చేయువవను నిశ్చయ మును కలగజేయునెడల ప్రభుత్వమువారు రట్టి సంఘములకునూడ అప్పు నిత్తు రనియు బొంబాయిప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిరి.

బెంగాలులో వరదలు

నర్ సురేంద్రనాథ టెస్టిగారు శని ఆదివారములను వరదలచే నష్టము జెందిన ప్రదేశములను దర్శించి యచ్చట బాధితులకు సాయము జేయుచుండిన అధికార అధికార ప్రచార కలతో సంప్రదించి అన్ని సంఘములను కలసి పనిజేయవలెనని సలహా నిచ్చిరి. 14 గురు వైద్యకాఫోద్యోగులు ప్రజాశాస్త్ర కాఖకు సంబంధించినవారు స్థానికాధికారుల యజ్ఞల ననుసరించి పనిజేయుటకై నియమింపబడిరి.

9 వ తేదీని బొంబాయి గవర్నరుగారు సహాయకరై క్రిస్టినండి బొంబాయి కేగిరి.

విద్యాశాలకు 5000 విరాళము

వెస్టర్న్ ఇండియాటర్స్ కంపెనీవారు బొంబాయిలోని ఇండియన్ ఎడ్యుకేషన్ సంఘమువారి కింగ్ బాడ్జి ఇంగ్లీష్ పాఠశాలకు 5000 రూ. లను దాన మొసగిరి.

దేశ రాజ అర్చనము

మైసూరు. అక్టోబరు 9:— నిన్నటిరాత్రి కలసల్ దేశ రాజ అర్చన గలిగిరి. వీరు బర్మా యుద్ధయందు చాలకీర్తి వడదెనియ్యిరి. వీరిపురు 84 వ సంవత్సరము. మహారాజగారి కల్లెలు వీరిభార్య. వారికి నే దంత్యక్రియలు బహుదుఃఖపూరితము. జరుపబడియెను సంస్థానోద్యోగులందరును వచ్చియుండిరి. వారెవరవారము ప్రతినిధిసభ నేదాపబడినది.

సర్ విలియం విన్సెంటుగారు

సర్ విలియం విన్సెంటుగారు డిసెంబరు మొదటివారము వరకును వైస్రాయి ఎగ్జిక్యూటివ్ కాన్సిల్ సభ్యుడుగా నుండుటకు ఇండియా మంత్రిగారి రంగీకరించిరి.

రైల్వే కాన్ఫరెన్సు

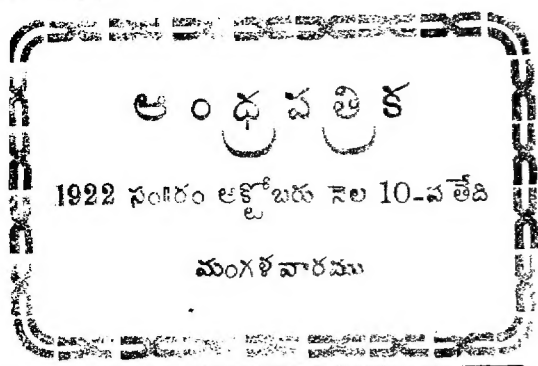
అధ్యక్ష కోవన్యూసము

9-వ తేదీని నీమూలో జరిగిన రైల్వే కాన్ఫరెన్సున కధ్యక్షులును మద్రాస్ కడపక మహారాజు రైల్వే కమిషనరీయేబంటును నగు కెనరల్ మెగ్నియక్ గారు రైల్వే కమిషనరీయేబంటులపై ప్రభుత్వమువారి కధికార ముండగదనియు ప్రభుత్వము మేనేజిమెంటు క్రింద రైల్వే పరిపాలనను బాగు పడదనుటకు అనేక యూ.ఎస్.ఎస్. దేశములలోను, అమెరికా దక్షిణ ఆఫ్రికా దేశములలోను జరిగిన సంగతులే తార్కాణములనియు, ఆకర్షక కమిటీవారి నూతన లోకకారాన స్త్రములనియు, పరిశోధన కాభివృద్ధికి రైల్వేలు తోడ్పడవలెననియు ఆదాయ మెక్కువజేసి బాగుగా కల్పనము గావింపవలెననియు రోల్లింగ్ స్టాక్ సెక్యూరీటీయలెననియు, ప్రేమ యూనియనులు రాజకీయాంగీకృత పథలవక్తము గాకుండ జూడవలెననియు, పార్లమెంటు విచారించు చున్న ప్రేమ యూనియనుపిల్ల నమరంపదగు ననియు పంపాండ్రకు తగిన పరిహార మొసగుచు నే యం టి మ నియు, ఈ విషయమై కానము గావించిన మనస్ఫుర్లు జనించుచు ననియు ఫిస్కలు కమిషనువారు చెప్పినట్లు సర్కారువారి సరకులపై సుంకముజేయుచో రైల్వేయవధికమగుననియు, ట్రాఫిక్ యొక్క భావిస్థితి మారకన్దివై నాధారపడి యుండుననియు ప్రస్తుతము యూరప్రెసిటిగరులను ఒట్టి ముందెట్టులుండునో చెప్ప వలనుపదననియు చెప్పిరి.

భారతీయ వర్తకసంఘమువారు ఇండియన్ లెజిస్లేటివ్ అసెంబ్లీ వారి యంగీకారము లేకుండ వెంకెసులర్ ఓరియెంటల్ స్టీమ్ నావికముక్కా కంపెనీ మెయిల్ కంట్రాక్టుల తిరిగియేర్పరుచు విషయమున నిర్ణయము కావించవలెనని ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి నూచించిరి.

రైల్వేలకు కమిషనరు నేర్పరుచుట

సార్వభౌమ ప్రభుత్వమువారి యంగీకారముతో ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ఆక్వర్టుకమిటీసలహా నామోదించి రైల్వే ఫిక్షకమిషనరుని నియమించెదరు. పూర్వము ఈ. స. రైల్వేవిజంటుగానుండి ప్రస్తుతము కలకత్తా పోర్టుకమిషనరులసంఘమున కధ్యక్షులుగనున్న హిందేగారిని వైస్రాయిగారి కిచ్చు ద్యోగమునకు నియమించిరి. హిందేగారు నవంబరు 1 వ తేదీని పంజా ప్రదేశించురు. జగ్జీవరెలవరకు హిందేగారి నూతనలై చేచియుండి తరువాత రైల్వేబోర్డు నేర్పరచెదరు జగ్జీవరెలవరకు క్రొత్తబోర్డు ఏర్పరపబడువరకు బోర్డులో ఫిక్షకమిషనరును ఇద్దరు సభ్యులును నుండురు. కర్నూల్ వాగ్ హౌస్ ఆర్. యే. యస్. వెల్లుగారును మొంబయిగా నుండురు. సాంకేతిక, విషయములను గూర్చియు రైల్వేవిధానముగూర్చియు ఫిక్షకమిషనరుగారి యభిప్రాయము సర్కారువారు ప్రమాణముగ నెంచెదరు.

ధర్మమా, మంత్రాంగమా?

—:—:—

ధర్మమా, మంత్రాంగమా, ఏది వసికవచ్చును ప్రశ్న, కడచిన సంగ్రామమున కనంతరము, జనించెనుగాని దానిని పాశ్చాత్య ప్రపంచము పరిష్కరింపకపోయెను. యద్ధబాధలను సహించి జాలక రహస్యపు ఒడంబడికలను మంత్రాంగములను తొలగించినమేలని, కలుపుదుతలంచినను ఆచరణలో కది రాకపోయెను. డాక్టరు విల్సనుగారి పదనాలుసూత్రములును గాలి కెగిరిపోయెను. స్వయంసిద్ధ యసూత్రము ఆదృశ్యమయ్యెను. ఎప్పుటి పక్షములే మరిల కొనసాగుచున్నవి. తుర్కీ సమస్య విషయమై మొదటినుండియు పాశ్చాత్యజాతులు ధర్మబుద్ధితో ప్రవర్తించియున్నచో, ఇంతిదిమరవస్థ సంభవింపకపోయెడిదే. తుర్కీ నెటులనయినను ఆంగ్లోద్రొక్కవలె నను బుద్ధితో, చేసినవాగ్దానములను భంగపరుచుచు, ఒకజాతికి మరియొకజాతికి పోటీపెట్టుచు, లేనిపోనిసందర్భములను గోరంతలు కొండంతలుచేసి పెంచి ఆధ్యంతరముల గలుగజేయుచు, మహమ్మదీయప్రపంచాభిప్రాయమును త్యోగించుచు, ఇంతకాలమునుండియు పాశ్చాత్యులు పన్నిన మంత్రాంగమంతయు కొరగానిదయ్యెను. ధర్మసహితమగు మంత్రాంగము విశేషకాలము నిలువజాలదు. దానినిజరూపముకొంతకాలమున కయినను వెల్లడి గాకమానదు. బ్రిటిషు మంత్రాంగము నష్టభూయిష్టమని ఎంతదూరము చెప్పినను వినిపించుకొననివారు, లాయడుజార్జిగారి పద్ధతులు నేడు విఫలమగుటచే వారిపైకి లేచుచున్నారు. జయము గలుగునంతవరకు మంత్రాంగమును కొనియాడుచుందురు. దాని కొకింతలోటు గలుగగనే, దానికి కర్తలగువారిని నిందించుట జనుల స్వభావము. లాయడుజార్జిగారి అవజయమున కట్టి ఫలితములే చేకూరుచున్నవి. ఇంతవరకును కొయలిషు ప్రభుత్వమునకు తోడునిడగ బనిచేయుచున్న గార్వినుగారు అబ్జర్వరుపత్రికతో వ్రాయుచు, లాయడుజార్జిగారు వెంటనే రాజీనామా నీయవలయునని కోరిరి. లాయడుజార్జిగారు సమీపప్రాచ్య వ్యవహారములో నవలంబించిన పద్ధతులవలన, ఇంగ్లండు తూర్పుసంగ్రామమున నోడిపోయె ననియు, ఇకనయినను ఈపద్ధతులు షూరిపోవలయుననియు గార్వినుగారు హెచ్చరించిరి. ఇంతకు మున్ను లాయడుజార్జి పక్షపాతిగ నున్న అబ్జర్వరుపత్రికయు, లాయడుజార్జిగారి రెంతత్వరలో తమపదవిని వదలుకొనిన సంతమేలని తెలుపుచున్నది. స్పెక్టేటరుపత్రిక యిట్టిహితమును చాలకాలమునుండియు గజపుచున్నది.

బోనార్లాగారు లండను టైముస్పత్రికకు వ్రాసిన లేఖయు కొంతవరకు లాయడు జార్జిగారి ఖండనముగ పరిణమించుచున్నది. తురుష్కులకు న్యాయము జరిగినచో బ్రిటిషు ప్రతిష్ఠకు భంగము కలుగునని తలచెడికోటిలో బోనార్లాగారు చేరుచున్నారు. కన్సర్వేటివు పక్షమువారిలో పలువురిట్టి యభిప్రాయము గలవారనుటకు సందియములేదు. తుర్కీకి జెందవలసిన భూములు తుర్కీకి జెందుటచే, మహమ్మదీయప్రపంచము సంతృప్తి

జెందుననియు అందువలన శాంతి చేకూరుననియు, సామాన్యప్రజలు భావించుట సహజము. ఇంపీరియలిస్టు లిద్దప్పటితో నీ సమస్యను తలకించరు. తమప్రతిష్ఠ ఎంతవరకు కొనసాగె నని తలంచుచుందురు. దాని కేమాత్రము లోపము గలిగినను, వారు కలవరము జెందుచుందురు. ఈదృష్టితో జూచియే, లాయడు జార్జిగారిపై వీరు చిందులు ద్రొక్కచున్నారు. కొయలిషును పక్ష మింతటితో సంతరింపవలయుననియు తాము ప్రత్యేకపక్షముగ నేర్పడవలయుననియు యూనియనిస్టులు కొరుచున్నటులను, డిశెంబరునెలలో ఎన్నికలు జరుగునటులును, అబ్జర్వరు-పత్రికా విలేఖరుడు వ్రాయుచున్నాడు. లాయడు జార్జిగారి మంత్రాంగము అన్ని రంగములలోను నిష్ప్రయోజన మయ్యెను. మెసపోలేనియా, పాలెస్తీనులందేమి, ఈజిప్టునందేమి, హిందూదేశమునందేమి, లాయడు జార్జిగారి పద్ధతులు మితిలేని అసంతృప్తిని అవి శ్వాసమును జనింపజేసెను. ప్రస్తుతసందర్భములు లాయడు జార్జిగారి అవజయమును పూర్తిజేసినవి. లండను టైముస్పత్రికమాత్రము లాయడు జార్జిగారిని రాజీనామా నిచ్చుటకు బలవంతపెట్టవలదని దేశీయులను హెచ్చరించుచున్నది. ఇప్పుడు దయించు ప్రశ్న లాయడు జార్జిగారా, మరియొకరాయను విషయము గాదు. ప్రభుత్వములు ధర్మమును విడనాడి కేవలము మంత్రాంగబుద్ధితో వ్యవహారములను జరుపుచుండునంతవరకు, ప్రపంచమునుండి అశాంతి పోలగిపోవదు. దుఃఖము దూరముగానేరదు. ఎన్నిసభల జరిపినను, ఎన్నిసంఘముల నేర్పరచినను, ఫలిత మొక్కరితిన నుండును. ఒక్కసంగతిమాత్రము ఈసమయమున స్ఫుటమయినందులకు సంతసింపవచ్చును. రాజ్యాంగ విషయములలో పైతము, కుతంతము, అవినీతి, అధర్మములు చిరకాల ముపయోగపడవని వెల్లడియైనది. న్యాయధర్మము లేపక్షమున నున్నచో, అపక్షమే విజయము బడయునను విషయము, సువ్యక్తమయినది.

ఈ సందర్భమున సర్ వెంటులయిన ఛిరాలుగారు లండను టైముస్పత్రికకు వ్రాసిన వ్యాసమును పరికింపవచ్చును. ఛిరాలుగారి యభిప్రాయములు భారతీయులకు క్రొత్తవిగావు. ఆసియాఖండ మెన్నటి కయినను తన యాధిక్యము జూపునేమోనని, వీరు మొదటినుండియు వెఱగొందుచుండేవారు. తుర్కీకి న్యాయము జరుగుట వీరికి సరిపడదు. మహమ్మదీయాంధోళనమునకు వీరు ప్రతికూలురు. అటులయినను ఇంగ్లండు అవలంబించిన అవినీతి పద్ధతివలన, ఎంత చేటుమూడెనో వీరు వివరించిరి. తురుష్కుల కిప్పుడు గలిగిన విజయమువలన పాశ్చాత్యుల ఆధిక్యము విషయమై నమ్మకము వెనుకటి కన్నను తొలగిపోవునని వీరు తలచుచున్నారు. బ్రిటిషువారి న్యాయదృష్టియందు, ప్రాచ్యప్రపంచమున విశ్వాస మిటుల తగ్గిపోయెనో, ఛిరాలుగారు నిదర్శనపూర్వకముగ గనుబజుచిరి. ఆ నిదర్శనముల నించుక గమనించుట యుక్తము. ఛిరాలుగారి దృష్టిలో, తురుష్కుల స్వాధీనమునుండితప్పించెదమని వారి ఏలుబడికింద నున్న వారికి మొదట వాగ్దానములజేసి పిమ్మట తురుష్కుల ప్రాచీనభూములని బ్రిటిషువారు పలుకుట దుర్మితయగుచున్నది. అనుకూలమగుసంధిగుదురుకముందే, తుర్కీనుండి బ్రిటిషు పైత్యములను తొలగించుట మరియొక దోసము. సందర్భములనాలోచింపకుండ గ్రీకులను ఆసియామైనగులోనికి నెట్టి, వారి కర్మమునకు వారిని వదలిపెట్టుట ఇంకొక దోసము. ఈజిప్టు ప్రజలకు స్వాతంత్ర్యమిచ్చెదమని చెప్పి, తుదకు ఈజిప్టునాయకులను నిర్బంధమున నుంచుట నాల్గవదోసము. హిం

దూదేశమున మొదట సంస్కరణములను ప్రవేశపెట్టి పంజాబు నిర్బంధముల చేతను, తురుష్కు సమస్యపట్ల సందిగ్ధాభిప్రాయములను వెల్లడించుట చేతను, వానిని నిరర్థకము జేయుట అయినదోసము. ప్రధానమంత్రిగారి ప్రసంగము ఈలోపముల నన్నిటిని తలదన్ను చున్నదని ఛిరాలుగారి యుద్దేశము. మెసపోలేనియా, పాలెస్తీనులలో అరబ్బులకు స్వాతంత్ర్య మిచ్చెదమని మొదట యాశపెట్టి పిమ్మట నిరాశగలిగించుట ఇంకొకలోపము. ఇట్టి అవినీతి కార్యముల నలన, బ్రిటిషు ప్రభుత్వము తన మర్యాదను కోల్పోయెననియు, ఇకముందు మంత్రాంగపు ఎత్తులకు అవకాశము లేదనియు, ఇంకను వెనుకటి పద్ధతుల నవలంబించుచో, మరింత యసర్థము సంభవించుననియు, ఛిరాలుగారు మందలించుచున్నారు.

ఛిరాలుగారివంటి ఇంపీరియల్ మతాభిమాని, మంత్రాంగము ప్రయోజనకారిగాదని యంగీకరించుట జూడ, కాలమెట్టి మార్పుదెచ్చిపెట్టుచున్నదో గ్రహింపవచ్చును. తుర్కీకి సంబంధించినంతవరకు తాము సంధికోల్పోతిమని యంగీకరించుచు, ఇంగ్లీషువారిమాటలందు నమ్మకమును కోల్పోయిన ప్రాచ్యదేశీయులపట్ల నికమిది భగ్నబుద్ధితో మెలగినగాని లాభము లేదని, ఛిరాలుగారు స్పష్టపరుచుచున్నారు. ధర్మమా, మంత్రాంగమా అనుప్రశ్నకు సమాధానము వెలువడినది. మంత్రాంగమువలన, ప్రపంచశాంతి నెలకొనదను విషయము స్థిరమయినది. గాంధీమహాత్ముడి విషయమునే నిరంతరము బోధించెను. బ్రిటిషువారు అవినీతిమార్గములను విడచినగాని, వారికి తోడ్పడుటకు వీలులేదని సూచించెను. మహాత్ముడి సత్యమును బోధించినందులకు, వారిని కారాగృహమున నుంచిరి. నేడు ఛిరాలుగారేమి, ఇతర ఇంపీరియల్ లిస్టులేమి, ఈ సత్యమునే గుర్తించవలసివచ్చినది. లాయడు జార్జి ప్రభుత్వమువారి మంత్రాంగ పద్ధతులవలన ఎట్టి దురవస్థ తటస్థించెనో వీరు గ్రహింపగలుగుచున్నారు. ఇకముందునుండియు మంత్రాంగమును వదలి ధర్మబుద్ధితో ప్రవర్తించుటయే శ్రేయస్కరమని, వీరిపుడు హిత మొసగుచున్నారు. మహాత్ముడు ఏసంగతులను తెలిపినందులకు కారాగృహమునకు బోవుట తటస్థించెనో, ఆసంగతులే అనుసరణ యోగ్యములని ఇప్పుడు పాలక జాతివారికి గూడ తెలిసినవచ్చుచున్నది. అధర్మమును ధర్మముతో నెడకొనునపుడు ఎన్నటికయినను, అధర్మమున కవజయము గలుగక మానదు. ధర్మబుద్ధమగు సహాయ నిరాకరణోద్యమమును కొనసాగించుటలో, హిందూదేశ మిట్టి విశ్వాసముతో కృషిసలుపవలయును. మహాత్ముని కిట్టి విశ్వాసముండుటచేతనే నిశ్చలచిత్తుడై అతడు స్వరాజ్యాశ్రమమున తప మొనర్చుచున్నాడు. భారతీయుల నిట్టి దృఢవిశ్వాస మావహించుచో, సందేహములు వారి మనములనుండి బొత్తుగదొలగిపోవును. మహాత్ముని సిద్ధాంతములే, పాశ్చాత్య ప్రపంచమునకు పైతము శరణ్యమగుచున్నవి. ఇంతవరకు వారి కారాధారభూతములగు రాజనీతియు మంత్రాంగమును, నిస్సారములని రుజువగుచున్నవి. ఎంతకాల మొకరినొకరు మోసగింప గల్గుదురు? సత్య మొక్కటియే చలనములేనిది. అసత్యము కేవలము కల్పితమయినది. అది వట్టిమాట.

రాజపు నిరసనము

కర్ణాటక రాజ్యము వారు చేసిన సహాయము గూర్చి నిన్నటికడము ముచ్చటించుచు, కా. రా. బి. కే. కేంకటరెడ్డి నాయకుగారు, రాజు మను ఎప్పటివలెనే నిరసించిరి. వీరికిది యొకయోచారమునది. తమకు రాజమునందు నమ్మకము లేదట. యంత్రములవలననే దేశమునకు మోక్షము చేకూరునట. ప్రజలు ఫ్యాక్టరీలలో ఎక్కుడు కూలీని సంపాదించగలరట. ఎన్ని ఫ్యాక్టరీలను వీరు నెలకొల్పగలుగుదురో, ప్రజలలో నెందరికు వీరు జీవనాధార మేర్పరుపగలుగుదురో చూడవలయును. కాగితముపై చట్టములను తయారుజేయుట కష్టముగాదు. శాసనసభలో వానిని పాస్ చేయుచుటయు కష్టము గాదు. కాని, సామాన్యపురుషులకే చేతలో డబ్బులేక తంటాలుపడెడి ప్రభుత్వము ప్రశ్నమలకెట్టిసహాయము జేయగలదో యూహించుట సులభ సాధ్యము. రాజమునిరసించుట సులభమే. కాని, అంతకన్నను బనికొనవచ్చుచున్నదని దేనిని ప్రవేశ పెట్టి రాజధానియందంతటను మంత్రులగు వ్యాపింపజేసిరో వివేకరేఖము. సంకడతో తులడూగెడి పాశ్చాత్యదేశములందే ఫ్యాక్టరీలవలన, కార్మికులందరికును పని గలుగలేదు. వీరందరికిని పని గలుగుట ఎట్లులా యని, ఆదేశముల ప్రభుత్వమువారు యోచించి క్రిందమీ ద గు చున్నారు. ఇందుకుదోడుగ ఎక్కడ జూచినను, యంత్రములయజమానులకును పనివారలకును పోరాటములే. వీనిని పరిష్కరించు మార్గము గానక పాశ్చాత్యప్రపంచము పరితేపించుచున్నది. ఇవి పెచ్చుపెరిగినచోట్ల, బాల్లివిషము ప్రవేశించుచున్నది. ఇట్టిదస్థితియంతయు హిందూదేశమునుగూడనావరింపవలయునా? ఫ్యాక్టరీ పద్ధతులనుండి బయల్పడవలయునని పాశ్చాత్యప్రపంచ మా తురము జూపుచుండ, హిందూదేశము వాని నవలంబించి ఈదులాడవలయునా? సభాధ్యక్షుని వహించిన సర్. పి. త్యాగరాజు శెట్టిగారును రాజమును నిరసించిరి. కాని, బెంగాలు మొదలగురాష్ట్రములలో ప్రభుత్వసభ్యులు గూడ రాజమును ప్రశంసించియుండిరి. దానిని ప్రవేశ పెట్టుట కుత్సాహము జూపియుండిరి. ఆఫ్ఘనిస్తానపు అమీరుగారుగూడ రాజమును చేపట్టి కర్ణాటకు ధరింపు డని ప్రజలను ప్రోత్సహించిరి. డాక్టరు ప్రభులచంద్రునివంటి సుప్రసిద్ధతావ్రుజ్ఞులు రాజపుమహిమను కొనియాడిరి. హిందూదేశమున వ్యవసాయము సామాన్యవృత్తి. రాజముతో నూలు వడుకుటదప్ప అందరికును బనికొనవచ్చు రెండవవృత్తి వేరొకటి గనుపించదు స్త్రీలు, పురుషులు, పిల్లలను భేదము లేక, ఎల్లరును సులభముగ నిర్వహింపదగినవృత్తి ఇదియే. తమమునకు వ్యవాయుధ మిదియే. కట్టుకొనుటకు బట్టయు, కడుపుండ తిండియు దొరికినవిమ్మట, ఫ్యాక్టరీలు మొదలు తమకు బెరుకులగూర్చి యోచింపవచ్చును. మద్రాసు మంత్రు లెంతినిరసించినను, రాజపు ఘనసంక్షేమ ఆసేతుహిమాచలపర్యంతము వ్యాపించె ననుటకు సందియము లేదు.

అకాలీనమన్య: అనుకూలపరిణామము

నిన్నటివరకు అరెస్టుఅయిన అకాలీలసంఖ్య 1457 అని, మావిలేఖకుడు చెలుపుచున్నాడు. ఇంకను అరెస్టులు జరుగుచునేయున్నవి. అకాలీలు తమదీక్షను ఇనుముతయు విహవలేదు. నిర్బంధములు అకాలీలకు మరింత ప్రోత్సాహము గలిగించుచున్నటుల స్పష్టమగుచున్నది. ఇప్పటికయినను పంజాబు అధికారులకు దండనకద్దతి నిష్ప్రయోజనమని తెలియ లేదుగాబోలు. మరియొకశుభవార్త

వినవచ్చినది. సిక్కులతెగలగు నామ్ ధారీలకును, అకాలీలకును ఇంతకుపూర్వము భేదాభిప్రాయములుండెడివి. వీని నాధారముగ జేసికొని, అకాలీలపై నామ్ ధారీలను అధికారులు పురిగొల్పుచున్నారు. విభజించి పాలించుట వారికి సహజమగుటచే, వారికిపని సులభము. కాని, సిక్కులు తమలోతాము కలహించుకొనుటవలన ఎట్టిసప్తము గలుగుచున్నదో గ్రహించిరి. సియాల్కోటలో నిటీవల జరిగిన రాష్ట్రీయసభలో, అకాలీలకును నామ్ ధారీలకును ధర్మాత్ములగు వండిత మదనమోహన మాలవ్యా గారు సమాధానము గుదిర్చిరి. ఇట్టిఫలితము పంజాబు అధికారులకు సహాయముగ నుండనేరదు. నామ్ ధారీల నాయకుడు, ఉభయపక్షముల సభ్యమునకును అంగీకారము జూపినట్టియు సర్దారు నిధన సింగు ఆలంగారిని, ఇప్పుడు అరెస్టుజేసినటుల నేటి తంతివార్తలు చెలుపుచున్నవి. ఇందుకు విచారించబనిలేదు. మాలవ్యాగారు సమకూర్చిన సభ్యమును ప్రభుత్వమువారిచర్య మరింత బలపరుచుననుటకు సందియములేదు. అరెస్టుయినవిమ్మట, నిధనసింగు గారు నామ్ ధారీసిక్కులకు సంక్షేమ సరిగిరి. 1760 సంవత్సరమునందు తమసద్గురు వేషిబోధించినో, ఇప్పుడు కాంగ్రెసువా రాజవయమునే బోధించుచున్నారనియు, ప్రతి నామ్ ధారీయు కాంగ్రెసులో జేరవలయుననియు, అకాలీలను తమసోదరులుగనుకుడిభజములుగను భావించ వలయుననియు, సిక్కులలో నికముందు పోరాటములన్నియు సంతరింపవలెననియు, వీరిసంక్షేమము గోరుచున్నది. ప్రభుత్వనిష్ఠు ధముమూలమున సిక్కులలో సంతోషింపజేయు లిక మీద పూర్తిగ సంతరించుననియు, సిక్కులందరును ఏకభావప్రేతులై సోదరులవలె మెలగెడరనియు, భావించవచ్చును. ఎట్టిచెడుగియినను తుదకు మంచికే పరిణమించును. సిక్కులలో చంతర్విభేదములను శోలగించి ఏకమత్యమును గలుగ జేసినందులకు పంజాబు అధికారుల సభినందింపవచ్చును. పంజాబునందు స్వరాజ్యమేర్పడుచున్నదని, సూక్ష్మదృష్టితో జూచిన గ్రహింపవచ్చును. గాంధీమహాత్ముని అహింసాధర్మము, పాంచాలమునందు కఠినపరిశోధనకు లోనై విజయము బడయుచుండుటచే, ధర్మ సంస్థాపన అనతికాలములో జరుగునని నమ్మవచ్చును

అతిశయోక్తులా?

గురుకాబాగ్ లో అకాలీలను మోడుచున్న పును, పత్రికలలో ప్రచురింపబడిన వార్తలు అతిశయోక్తులతో నిండియున్నవని సర్ విలియం విక్ శెంటుగారు సామ్రాజ్య శాసనసభలో బలికి, వ్యవహారమును తేల్చినది. ఈవార్తలను పంపిన పత్రికాత్రినిధులు, సర్ విలియం విక్ శెంటుగారి ప్రతిపాదనముతో సరిపెట్టుకొనలేదు. తాము చెలిపిన సంగతులు అతిశయోక్తులగుటకు మారుగ, జరిగిన సంగతినికను తిన్నగ చెలుపలేదని, వీరిపుడు ప్రచురించిరి. అనేక ప్రదేశములలో పత్రికా ప్రతినిధుల యెడ మోటుగ ప్రవర్తించి జరిగిన సంగతుల నన్నిటిని వారు చూచుటకు వీలులేకుండ పోలినువారు ఆటంకపరచిరట. ఇటులనే సుప్రసిద్ధులగు నాయకులరుదెంచినపుడు కొట్టుట నాపేవైచి వారు వెడలిపోగనే కొట్టుట కారంభించిరి. అయినను, నిజమును మరుగు పరుచుటకు వీలులేదు. పత్రికాప్రతినిధులు చెలిపినటుల, మాలవ్యా, హాకీం అబ్దుల్ ఖాను, ఆంధ్రానుగార్ల కన్నును ఎక్కుడు సత్యప్రియులుండబోరు. మాలవ్యాగారి తాడనము, అక్రమమనియు, పశుతుల్యమనియు, పీడితనపు సూచనమనియు, బలికిరి. ఆంధ్రానుగారు దీనిని వర్ణించుచు ఇంతకన్నను కఠినముగ నిరసించి, ఇంగ్లండునకు నైతిక

ముగ అవజయము గలిగెనని బలికిరి. హాకీం అబ్దుల్ ఖానుగారు దీనిని అమానుషమని పలికిరి. శాసనసభ్యులంతకన్నను తీక్షణముగ నిరసించిరి. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు అకాలీలు జూపిన అదృష్ట నిగ్రహమును సహనమును ఒక్క మారయినను వేర్లొనక బోయిరి. సివిల్ మిలిటరీ గెజట్టు పత్రిక పైతము శిక్షాబద్ధ మగు అహింసాపద్ధతిని కొనియాడక తప్పదయ్యెను. తాముచూచిన వందలకొలది అకాలీలలో నొక్కరయినను, తమను బాధపెట్టుచున్న వారిపై చిన్నప్రేమనను జూపరయిరని, పత్రికా ప్రతినిధులు చెలుపుచున్నారు. ఆయా ప్రదేశములందు అకాలీ లెట్టిబాధల నొందిరో పత్రికాప్రతినిధులు పూనగ్రుచ్చినటుల వివరించిరి. పడిపోయిన వారు లేనకుండ బూటలతో నెటుల త్రొక్కినదియు, గుహ్యంగముల కెట్టి దెబ్బలు తగలినదియు, గుఱ్ఱములను పడిపోయినవారిపై నెటుల తోలినదియు, ఊపిరి ఎటుల యాడకుండ జేసినదియు, వీరు వర్ణించిరి. ఇంతటి ఘోరకృత్యములు జరిగియుండ, ఇవియున్నియు అతిశయోక్తులని సిమ్లాలో గూర్పుని తెప్పినంతమాత్రమున నమ్మకము గల్గునా?

సర్. విలియం విక్ శెంటుగారు

సర్. విలియం విక్ శెంటుగారు త్వరలో రిటైరుగానలసియుండెను. కాని రాజప్రతినిధిగారి కోర్కెపైని ప్రభుత్వ కార్యదర్శిగారి యనుమతితో, సర్ విలియం విక్ శెంటు గారు కార్యనిర్వాహకసభ్యులుగ డిశెంబరు మొదటివారమువర కుందురట. వీరులేకుండ, ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి జరుగదు గాబోలు. స్టేటుకౌన్సిలు సభ్యులును, సామ్రాజ్యశాసనసభ్యులును తొందరపడి వీరికి ముందే విజ్ఞానములు విందునుజేసిరి. ఈమారు మరిల నింకొకవిందు గావించెదరేమో చూడవలయును.

చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయము.

ప్రాచ్యవిరుదపరీక్షలు

1922 సంవత్సరము ఆగస్టు 11 వ తేదీన చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయపు ఖర్చులను తగ్గింపవలయునను ఉద్దేశముతో ప్రాచ్యవిరుదముల పరీక్షలు ఇంటర్మీడియేటు పరీక్షలు జరుగునట్లు అనుబంధము ఆదేశించుచు ప్రార్థన విశ్వవిద్యాలయమునకు చేరినది. ఈ సందర్భము ప్రభుత్వము వారు ఆంధ్ర పత్రిక పైతము ఉత్తరవులు ప్రకటింపబడినవి.

యం. యస్. సి. పరీక్షలు

ఆసమావేశమునందే సి. కె. డి. వారు యం. యస్. సి. పరీక్షల విషయమై మరియొక తీర్మానము గావించియుండిరి. ఇంతకరకు హస్తరీ జాగ్రత్తలకు భిక్షుమరీక్ష జరుగుచుండెను. అట్లుగాక ఈరెండింటిని రెండు ప్రత్యేకపరీక్షలు జరుపుట యుచిత మని తీర్మానించి నిబంధనలను సవరించిరి. ఈసవరణలను ఆమోదించుచు ప్రభుత్వమువారు ఉత్తరవులను ప్రకటించుచున్నారు. 1924 వ సంవత్సరము జరుగుపరీక్షలనుండి ఈమార్పు అమలునందుకు బడును.

ఇంటర్మీడియేటు ఇంగ్లీషుమాధ్యమములు

ఇంటర్మీడియేటు పరీక్షలయందు ఇంగ్లీషులో నూటికి 40 మార్కులను పొందినవాకే కృతార్థులుగ పరిగణింపబడుచున్నారు. అట్లుగాక నూటికి 35 మార్కులు పొందినవారు కృతార్థులుగ పరిగణింపబడవలయునని చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయ సవరించిరి. ఈ సవరణను ప్రభుత్వమువారు ఆమోదించినట్లు ఉత్తరవులు ప్రకటింపబడినవి. ఈ పద్ధతి సవరించుచు చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయ జరిగిన పరీక్షఫలితములు సర్దుయింపబడెను.

యం. యస్. సి. డిగ్రీ

ఈవిశ్వవిద్యాలయమునందు నెన్ను వి. డి. హాండ్స్ పరీక్షయందు కృతార్థులైనవారు ఇట్టిపరీక్షలయందే ఇతర విశ్వవిద్యాలయములందు కృతార్థులైనవారు వి. యస్. సి. డిగ్రీపొందినవారు యం. యస్. డిగ్రీపరీక్షలకు అర్హులుగ నుండునట్లు సవరణలను చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయ సవరించిరి. ఈసవరణలను ప్రభుత్వమువారు ఆమోదించుచు ఉత్తరవులను ప్రకటించిరి.

విదేశ వార్తలు

సామీప్య ప్రాచ్యదేశపు విషయావస్థ తొలగిపోవుట

మిత్రమండలి ఒడంబడిక వివరములు

గ్రీకులు ఖాళీజేసిన నెలకొజాలకు తూర్పుభాగమును తురుష్కాచారము జేయుట

గ్రీకుల చారిత్రక వచ్చుట

దార్డినెల్సునుగూర్చి ప్రత్యేక సమావేశము

సోవియటులను బల్గేరియాను సభకు ఆహ్వానించుట

సామీప్య ప్రాచ్యదేశముల చక్కబడినవి. సంఘటి సం దర్శము లన్నియునాడ విషయావస్థ తొలగియుండు తానించుచు న్నది. ప్యారిసులో మిత్రమండలివారిను గ్రీకులు తూర్పుభాగము ఖాళీజేయవలెనని ఒడంబడికను జేసికొనిరి. తురుష్కాచారములు తురుష్కాచారమును తూర్పుభాగములో స్థాపించుటకు వరకు ప్రజలకెట్టియపాయము లేకుండ తాత్కాలికముగ అంత ర్మిత్రమండలి ఆక్రమించుకొనెదరు. గ్రీకులు ఖాళీజేసిన నెలకొజాలములను ఇది జరుగవలెను. అప్పుడు మిత్రమండలి పూర్తిగ తూర్పుభాగమును ఖాళీజేసి తురుష్క సామీప్యభాగమునకు సంపూర్ణముగ లోబరచబడను. తురుష్కలు తటస్థప్రదేశము లను వచ్చించుచువలయుమీద ఈ ఏర్పాటులు జేయబడినవి. తురు షులు వానిని అంగీకరింపవచ్చును.

మిత్రమండలి అందరును ఏకగ్రీకులు ఖాళీజేయవలెనని గోరిన తూర్పు భాగమును ఖాళీజేయుటకు గ్రీకు ప్రభుత్వమువారు నిశ్చయించుకొనిరి.

ఇదివరకాహ్వానింపబడినవారుగాక రషియా, బల్గేరియా, బల్గేరియా, ఉక్రేనియాను సంధి సభాసభ్యులుగాని అసభ్యులు గురువయినవారిని దార్డినెల్సు ప్రదేశమును గూర్చి యోచించు టకు ఆహ్వానించుటకు మిత్రమండలి నిశ్చయించుకొనిరి. అంగోరా ప్రభుత్వమువారికి సోవియటులు చెబించుచు భయంకర పను లేఖను సోవియటులు లాపిరి.

సంధిసభ ప్రాంతాః సవంబరు మొదటి తేదీని జరుగును. స్మిర్నా, స్కూటేరి, డ్రెంకిపో ప్రదేశములయందు జనపరలెనని నూచించుచున్నారు.

అంగోరా ప్రభుత్వమువారి లేఖకు

మిత్రమండలి ప్రత్యుత్తరము

లండన్ అక్టోబరు 8:—రాత్రి 9 గంటలు. అంగోరా ప్రభుత్వమువారు 5 తేదీని బంపిన లేఖకు మిత్రమండలి ఈక్రింది ప్రత్యుత్తరమును తయారుజేసిరిని ట్రెమ్మన్ ప్రతిక విలేఖరి ప్యారిసు నుండి తెలియజేయుచున్నారు. బ్రిటిషువారి యభిప్రాయముల తో ప్రేమించుచు ఏకీభవించుచున్నారు. 28 సెప్టెంబరు తేదీని అంగోరా ప్రభుత్వమువారు రచించిన లేఖకు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు ఈ కింది విషయములు సభలో చర్చించబడునని తెలియజేసిరి. రాజ్యము, స్వేచ్ఛాసంస్థాపన రక్షణము, అధికారికము, తుర్కీ సైనిక ప్రతిపత్తి..... ఈసభయందు దార్డినెల్సు స్వాతంత్ర్యమునుగూర్చి సిరొంతము ప్రకటించబడును.

రెండవదేశం—దార్డినెల్సు పాలనమునుగూర్చి ప్రత్యేక సభ సంధిసభలో పాటుగాని తరువాతగాని జరుగును. ఆసభకు తుర్కీ నూచించినటులు రషియా, బల్గేరియా మున్నగుదేశములు ఆహ్వానింపబడును.

ప్యారిసునుండి ట్రెమ్మన్ ప్రతికవిలేఖరి ఇట్లు లెంత సంపు చున్నాడు. నానాబాతి(మిత్రవారి సలహాను గోరి రని తెలియు చున్నది. మూడవసంఖ్య లేకును.

స్మిర్నాలో సంధిసభ జరుగునని అంగీకరించబడినను స్కూటాక్రిగా జరుగుటచేతనుచుచు చాలమంది ఆనుకొను చున్నారు. తేదీచూడవలయు 1 కారణముననుచున్నారు.

నానాబాతి మేదియన సంధిసభయందలి చర్యను ఖాళీ జేయుచు సాధారణముగ అన్ని సంఖ్యలను ఒప్పకొని ఒడంబడిక జరుగునకు తురుష్కలు ప్రేమతో ప్రవేశించరాదు. గల్లిపోలీ మున్నగు ప్రదేశములు భద్రముగ ఆక్రమించుకొనబడును.

మిత్రమండలి ఒడంబడిక

వివరములు

ప్యారిస్, అక్టోబరు 8:—తుర్కీబాకు పదమరగ గ్రీకులు సాధ్యమైనంతవరకు వెనుకకు మరలిపోవలయునని గ్రీకులను కోరుటకు ముగ్గురు మిత్రమండలివారును అంగీకరించిరి. గ్రీకులు ఖాళీజేసి పోయిన తరువాత మిత్రమండలి సభ జరుగునరకే ఆ ప్రదేశము వాక్రమించుకొనెదరు. తుర్కీబాకు కుడిపక్కను ఆక్రమించుకొనెదరు. ప్రస్తుతము వారాక్రమించుకొన్న ప్రదేశ ములను గూడ ఆక్రమించుకొనెదరు.

మిత్రమండలి ఒడంబడిక అర్థము

లండన్, అక్టోబరు 8:—ప్యారిసు అధికారులు ఇట్లు తెలియజేయుచున్నారు. సంధి జరుగునరకు ప్రస్తుతమున్న ప్రదేశములయందే కాక స్టాంబుల్ నోపిలు చాటల్లా గల్లిపోలీ చరకు మరటాబానాదిగర్గును సేవలను మిత్రమండలి ఉంచెదరు. బ్రిటిషు కమాల్ పుటకు ఎక్కువ ఎడము కలుగజేయుటకు తటస్థ ప్రదేశము తగ్గించబడును. మిరికోఫీ గాని స్కూటాక్రిగానినవంబరు 1 తేదీని సంధిసభ జరుగవచ్చును. పూర్వము నూచించబడిన దేశ ములు సభాప్రారంభసమావేశమునకు వచ్చును. కాని దార్డినె ల్సు విషయమునుగూర్చి చర్చించినపుడు రషియా బల్గేరియా ఉక్రేనియా బల్గేరియా దేశములను పిలువవచ్చును వీరు తమ యభిప్రాయములను తెలియజేసెదరు.

ప్యారిసు ఒడంబడిక

అక్టోబరు 7:—సెప్టెంబరు 28 తేదీని మిత్రమండలి అంపినలేఖయే పరిష్కారమునకు ఆధారముగ నుండవలెననికర్తృ ప్రభుత్వము. ప్రేమించి ఇటలీ ప్రతినిధులు ఏ కంగీరించిరి. దీనిని తురుష్కలకు తటస్థప్రదేశమును మన్నించవలెనని బంపు ఆహ్వానమునకును, గ్రీకు మరటాబానాక్రిని చాటి సేవలను తీసు టపోవలయునని బంపులేఖకు చాలవరకు సంబంధ ముండవలెను.

తటస్థప్రదేశములను తురుష్కలు మన్నించువిషయము మీద గ్రీకులు ఖాళీజేయుసంఖ్య ఆధారపడియుండును.

తురుష్కలట్లు అభయ మొనరిన తూర్పుభాగములో తురుష్కపాలన మేర్పడునరకు మిత్రమండలి సక్రమకాంతిని కాపాడెదరు.

ముదేనియాసభ

పునఃసమావేశము

కాకస్టాంబుల్ నోపిలు, అక్టోబరు 7:—బ్రిటిషువారిట్లు ప్రక టించుచున్నారు. ఈమారు మిత్రమండలి కొంచె చూడవలయునని వచ్చిరి. సభ కొలదికాలములోనే ముగిసెను. మిత్రమండలిలేఖకు అంగోరా ప్రభుత్వమువారి ప్రత్యుత్తరము చేరినపు టిండి ఇన్స్టి తుగారు నెమ్మదిగ నున్నారు. ఇన్స్టితుట్ గర్గు తురుష్క సేవలు గూడుచునే యున్నది. చరకుపరిశీలించుచు మార్చెడియు లేదు. బ్రిటిషు సేవలతో సంబంధములేకుండ వెనుకకు తురుష్కలు పోవుచున్నారు.

ప్రేమలో 40 భవనములను తగు బెట్టిరిని తురుష్కలు తెలియజేయు భయపడవలెనని హ్యారింగ్ గారు ఇన్స్టితుగారికి అభయమొసగిరి.

ప్యారిస్ తీర్మానము

లండన్, అక్టోబరు 7:—తురుష్కలక్షణలకు ప్రాణ భయము లేకుండుటకై ఒక నెలవరకు గ్రీకులు ఖాళీజేసినవెనుక మిత్రమండలి ప్రేమ వాక్రమించుకొనబడు పాయింట్ కర కర్తృ ప్రభుత్వము అంగీకరించిన మత్రినగ్రమువారు లండన్లో ప్రకటించిరి

అంగోరామంత్రిలు ముదేనియాకు వచ్చుట

కాకస్టాంబుల్ నోపిలు, అక్టోబరు 7:—ఇన్స్టితు పాప గారు కోరినమీదట అంగోరామంత్రిలు ఫెడరే క్విజిజ్ పాప గార్లు ముదేనియాకు వచ్చిరి.

మిత్రమండలి ప్రేమనకు బోవుట

కాకస్టాంబుల్ నోపిలు అక్టోబరు 7:—తురుష్కలప్రాణ మును ఆపిని కాపాడుటకు మిత్రమండలి ప్రేమనకు ముగ్గురు రాయబారుల పంపిరి. ఇన్స్టితుపాప గారెంతయు సంకృప్తులైరి. దీనికంతకును ముఖ్యముగ పనిజేసినది రంబోల్డోగారు.

అనంతరచర్య

లండన్ అక్టోబరు 7:—తురుష్క ఆర్థికదశము ఇన్స్టితుగర్గు నున్న తటస్థప్రదేశమును మాట్టించెను. ప్రమాద కరమగు సంఖ్యలు కలుగవచ్చును.

వశ్యపరిస్థితులు

ఏభన్న అక్టోబరు 8:—ఇచట పరిస్థితులు కొంచెము నిరుత్సాహముగ నున్నవి. మత్రినగ్రమువారు సంగతులన్నిటిని చర్చించి గ్రీకు ప్రతినిధులు ముదేనియాసభలో సభ్యులను జూపు వైఖరి నవలంబించవలయునని తంతి పూర్వకముగ తెలియజేసిరి.

ప్రేమనకు ఎక్కువ సైన్యములను ఎంతమాత్ర పంపగూడ దని ప్రేమించువారు గ్రీకులను హెచ్చరించిరి.

మాగ్కోరా సుపరద్రతమున ఆసియా మైనారులో హత్య జరిగెనని హెచ్చరిక పత్రిక తెలుపుచున్నది.

గ్రీకుప్రభుత్వమువారి తీర్మానము

ప్యారిస్ అక్టోబరు 8:—మిత్రమండలి అందరును ఏక గ్రీకుముగ తీర్మానించుకొన్న దప్ప తక్కిన సమయములయందు ప్రేమనుగూర్చి ఎంతమాత్రము లోబడగూడదని ముదేనియాలో నున్న గ్రీకుప్రతినిధులకు మత్రినగ్రమువారు తెలియజేసి రని ఏభన్నసమాచారము తెలియజేయుచున్నది.

ప్రేమను ఖాళీజేయుటకు వెనుకబాస గారు పోయి కేరుగారి నిశ్చయమును తెలియజేసిన పిమ్మట గ్రీకుప్రభుత్వము వారి హామీకొనిరి. ఏభన్నలో భయాలెత్తవలయు నున్నది.

గ్రీకులు ఖాళీజేయుటకు అవాంతరములుండవు

లండన్ అక్టో 8:—ప్యారిసు ఒడంబడిక మూలమున ముదే నియా సభ మరల నేటిచర్చావస్తాము సమావేశ మైనది. తురు షులు ఖాళీజేయవలసిన తటస్థప్రదేశ విస్తీర్ణము హ్యారింగ్ సేనాని చూచుకొనను తురుష్కలు మర్యాదగ కనటులేకుం డవెనుకకు మరలుటకు ప్రారంభించిన కష్టములుండవు. తూర్పు ప్రేమను గ్రీకుల కంటనే ఖాళీజేయుటకు ప్రారంభించెదరు. తూర్పు ప్రేమను ఖాళీజేయుటకు గ్రీకుప్రభుత్వమువారు నిశ్చ యించుకొనిరిని అధికారులు ప్రకటించిరి.

ఎంతకాలములో ఖాళీ జేయవలయునని విషయమును గూర్చి గ్రీకు ప్రభుత్వమువారు రాయబారుమును జరుపుచునే యున్నారు.

పడమటిప్రేమ గ్రీకుల అధికారులలోనే యుండునని వెనుకబాస గారు అభయమిచ్చిరిని గ్రీకు వార్తాపత్రిక తెలుపు చున్నది.

తురుష్కలు ఫిరీని

ఆక్రమించుకొనుట

కాంస్టాంబుల్ నోపిలు అక్టోబరు 8:—నానాకాలము 4-20 గంటలు. 7 తేదీని ఇన్స్టితు తటస్థప్రదేశముగర్గు నున్న ఫిరీని తురుష్కలైన్యము ఆక్రమించుకొనెను. తటస్థప్రదేశముగ నున్న తక్కి ప్రా ప్రదేశమును తురుష్క ఆర్థికకాల్పములు ఆక్రమిం చుకొన్నవి. ఇక ముందుకు పోవునయిన దురుద్దేశముగాని విరో ధభావముగాని లేదనియు బ్రిటిషు సేనానికి తెలియజేసెను.

అడిగియానోపిలు ప్రజలభయము

ట్రెమ్మన్ పత్రికా విలేఖరి ఆడియానోపిలునుండి ఇట్లు తెలియజేయుచున్నాడు:

వైకి పరిస్థితులు కాంతముగనే యున్నవి. కాని అన్ని జాతుల ప్రజలను చాల భయపడు చున్నారు. మిత్రమండలి ఆక్రమించుకొనుటకు వచ్చినను గ్రీకుప్రజలు తమ సైన్యములు ఖాళీజేసిన ప్రమాదము కలుగవచ్చునని భయపడుచున్నారు. అర్మీనియనుల చాలమంది బల్గేరియా పోవుచున్నారు. బల్గేరియా ప్రజలగూడ ఖాళీజేసి పోవుచున్నారు.

అంగోరా ప్రభుత్వము - సోవియటుల బెడరింపు

ట్రెమ్మన్ పత్రికా విలేఖరి ట్రె గానుండి ఇట్లు తెలియజేయు చున్నాడు. దార్డినెల్సునుగూర్చి జరుగు సభలయందు రషియా వారికి తెలియకుండ ఏమిజరిగినను రషియాకువచ్చు ఒడంబడికకు భిన్నముగ ప్రవర్తించినట్లుగా ననియు త్రాపి ఘోరమగు పరిస్థితు లేర్పడు ననియు సోవియటు ప్రభుత్వమువారు అంగోరా ప్రభుత్వమువారికి తెలియజేసిరి.

ఇన్స్టితుతటస్థప్రదేశములో తురుష్కలు

హద్దు మీ ఆటు

కాకస్టాంబుల్ నోపిలు అక్టోబరు 8:—వెక్కువోట్లు తురుష్కలు ఇన్స్టితు తటస్థప్రదేశమున హద్దు మీరియున్నా రని బ్రిటిషువారు ప్రకటించిరి. మిత్రమండలి సేనానుల ధికార్ మును జూపిరి. చరకు ప్రాంతములో తురుష్క సమాచారసైన్య ములు రాలెడు. అచట శతఘ్నులుగూడ లేవు

కెమాల్ నులు-వాగ్దానభంగము

ముదేనియా అక్టోబరు 9:—సైన్యము చలనము గావించ నని చెప్పి దానికి విరోధముగ ప్రవర్తించి రని హ్యారింగ్ గారు రచించిన లేఖను ఇన్స్టితుపాప గారికి ప్రేమించి ఇటలీ సేనానులు అందజేసిరి. ఇన్స్టితు ప్రదేశములో హద్దుమీరిగని తెలియజేయు

బడెను. ఒకవోట ఒకవైపును యారవడిజుట పంక్తి దాటి కరయాశోభిని ఆక్రమించుకొనెను. ఆ క్షిప్ర దశ ముగూడ కాల్బలమువరకు చూచుకొని పోయెను. చనకు ప్రాంతములో నున్న ఆశ్వికదళముపైనే కాల్బలము ప్రవేశించె నని చెప్పు కొనుచున్నారు. బ్రిటిషుసేనలు అతిశాంతముగ తొందరపడక సహనముగ ప్రవర్తించి రని తెలియుచున్నది. తటస్థపదేశముల నుండి గనుక తురుష్కులు మరలినవో తూర్పుద్రోనును నెల కొజుల లోపుగ తమభటులచే ఆక్రమించుకొనుటకు మిత్ర మండలి అంగీకరించిరి కాన తురుష్కుసేనలు వెనుకకు పోవల యునని హ్యారింగ్టన్ సేనాని కోరుచున్నారు. లేకున్న దీని ప్రతిఫలమును బాటితువారు లనుభవింపవలసినచు నని తెలియ జేసెను.

ఫ్రేసునకు ఫ్రెంచిపటాలము లేగుట

హ్యారిన్ ఆక్టోబరు 8 - తురుష్కులు క్రొత్తకోర్కెలను గాని కోర్కె గాని కోర్కెలను గోరకుండజేయుటకై 8 ఫ్రెంచి పటాలములు ఫ్రేసునకుబోయి సుదీర్ఘ బరుగుకాలములో సగ ము చటలాదగ్గరను తక్కిన సగము మంటాబా ఖడమటిగట్టునను ఉండునని పోయింకేరువారు తెలియజేసిరి.

తురుష్కు బందీలవిడుదలను గోరుట

కాక్స్టాంటినుపోలిస్ 8 - సేటియూడయము ముదేయాసభ యందు హ్యారిన్ ఆలోచనలనుసూచి తెలియజేయుచు సభ నాపుజేయవలెనని హ్యారింగ్టన్ గారు గోరిరి. సివిలు, సైనిక తురు ష్కు బందీలను విడుదలజేయవలెనని ఇస్మితుపాషా గారు గోరిరి. క్రితులు సివిలు బందీలను విడుదలజేసితిమనియు యుద్ధబందీలను గూడ సంధిముగంతుమున విడిచిపెట్టెద ననియు ఇస్మితుపాషా గారికి తెలియజేసిరి.

తురుష్కుల కోర్కెలను యధికారులకు తెలియజేసెద మని మిత్రమండలి సేనానులు నుడిచిరి.

బ్రిటిషుపత్రికల యానందము

లండన్, ఆక్టోబరు 8:— సంధినిగూర్చుట ఈ ఒడం బడిక గొప్పవిషయమని నెకడేంప్సన్ పత్రిక వాకొనుచు యుద్ధభయము ఏమాత్రము లేదని సంతసించుచున్నది. సంధికై ప్రబలయత్నములను జేయవలె నని వ్యక్తీకరించుచున్నది.

బోస్నాగారులాయిడ్ బార్జిగారిస్థానము

నాక్రమించునూచనలు

బోస్నాగారి లేఖ ఆయన లాయడ్ బార్జిగారి స్థానము నకై ప్రయత్నించుచున్నట్లు లున్నది. విధానమును మార్చుకొన వలెననియు ప్రాంసు ఇటలీతో కలిసిపనిచేయుట లాభింపకున్న సంధికై టర్కీ రషియాతో ప్రణామింపవలెనని బోస్నాగారు నుడువుచున్నారు.

మృత్యుసమర్థన

లండన్, ఆక్టో 7:— ప్రభుత్వమువారు అతిచాత్రతగ ప్రవ ర్తించి రనియు కోపములేక స్థిరముగ నిష్పత్తిపాతముతో సా మీప్యప్రాచ్యదేశమునందు ప్రవర్తించి రనియు నర్ వర్తింగ్టన్ ఈనన్నుగారు నేటి యుపహ్వాససందర్భమున తెలియజేసిరి. బ్రిటిషువా లొక్కచే యువారపుకాంతిని కాపాడుటకు పోలీసు భటునివలె పనిచేయలేని బోస్నాగారు జైప్రీసంగతి సెనంగీకరిం చెదనని ఈనన్నుగారు నుడిచిరి. ఒకరు కార్యరూపమును దాల్చు కార్యము చేయవలెనన్న మిత్రమండలి విశ్వాసముగ స్నేహభా వముతో తోడ్పడవలె ననెను. ప్రభుత్వమువారి శ్రమత్నములకు సహాయ మొనర్చెదననెను.

ఫ్రెంచివారివైఖరి

హ్యారిన్, ఆక్టోబరు 9:— డివాంటుసిరియాలో ప్రాం సువారు తమహ్యందేయము కొనసాగించెదరు. ప్రాచ్యదేశములు తమలాభములను వదులుకొనజాలరు. డార్డినెల్లు ప్రవేశము మాన జకోటి కంఠమును అవసరము. ఈవిషయము లన్నిటిలోను మిత్ర మండలితో ఖచ్చితగ పనిచేసెదము. 1,00,000 ముసల్మానుల మనసును ఫ్రెంచివారు నొప్పించుట కిష్టపడెదరు. యుద్ధసమయ మున వీరు ప్రభుధక్షిపరాణులై ప్రాంసును కాపాడిరి.

విజయము వైకొన్న టర్కీకి తూర్పుద్రోనుకు వారికియ నిరాకరించుట భయంకరముగ విశోధములను పెంచుట యగును. యుద్ధములో దిగుటకు ప్రాంసుకు ఇష్టము లేదనియు సంధిపర తులను మన్నించవలెననియు పోయింకేరువారు తెలియజేసిరి.

సామీప్య ప్రాచ్యసమస్త సంధ్యమున రషియా సమ త్వమును సరకుజేయున కలెంబున సోవియటులు అర్యార్థ క్రాసిం ఒడంబడికను అంగీకరించలేదు.

సామీప్య ప్రాచ్యదేశపు కరణాగతులకు సహాయకనిధి నేర్పరుపవలెనని హార్డింగుగారు తెలియజేసిరి.

శ్రీనివాసశాస్త్రిగారియభిప్రాయము

సామీప్య ప్రాచ్యదేశపు సమస్తాపరిష్కారపు మర్తము

ఇండియాలో తృప్తికముగ జూడబడు నని శ్రీనివాస శాస్త్రిగారు డెయిలీ మెయిలు ప్రతినిధితో తెలియజేసిరి. టర్కీనంతను తురుష్కులకు వశము జేయవలె నని కోరుటకు సందియ ముండదుగాని ఫ్రేసుకు తర్కీ-తళపరచు విషయము భార తీయులు హర్షించెదరు.

ఫ్రేసులో అంతయు సెయ్యగిన క్రమముగనుండెని అంత ర్విక్రమండలివారు తెలియజేసిరి 7 లేదీ ముదేయా సభలో హ్యారింగ్టన్ సేనాని తెలియజేసెను. గల్లిపోలికి 20 మైళ్లదూర మున అన్నిప్రమాదముగాని, గ్రామములను నాశముజేయుటగాని లేదని వైమాంబులు తెలియజేయుచున్నారు.

మిత్రమండలి అందరును ఏకీభావముతో నిలబడి పనిజేసిన నే సామీప్యప్రాచ్య సమస్త తృప్తికముగ పరిష్కారముగు ననియు విషమాసఫలమేదం బరుపించి కర్ణకప్రభువు తెలియ జేయుచు చాల అపాయకముగు పరిస్థితులను మిత్రమండలి జయించెనని నుడిచిరి.

కర్ణకు ప్రభువు తెలియజేయున్న విషయాలను వినుటకు మంత్రిగృహవారు 2 లేదీ సమావేశమగుదురు.

హ్యారిన్ పత్రికలు కర్ణకప్రభువు విజయమునకు ఆభిసం దించుచున్నది.

మిత్రమండలి క్రొత్తఒడంబడికమర్తములను

కెమాల్పిస్తు లంగీకరించెదరా?

లండన్, ఆక్టోబరు 9:— కెమాల్పిస్తులు మిత్రమండలి క్రొ త్తఒడంబడిక మర్తముల నంగీకరించెదరా యను సంతయములు బ యలు దేరినవి.

తురుష్కులతోను న్యాయముగకోర్కెల నన్నిటిని ఆదరించవలె నని ఉదయపుపత్రిక లన్నియు తెలుపుచున్నవి. మొన్నటి ఒడంబడికనుగూర్చి ఫ్రెంచివారు కెమాల్పిస్తులకు నచ్చజెప్పి గల్గిన, కెమాల్పిస్తులు ఇప్పుడు ఫ్రేసులో ప్రవేశించు తురుష్కు పోలీసుభటులసంఖ్యను ఆంగ్లరించువిషయమై తురుష్కులు దళంబులను జేయుచున్నను పోయింకేరుగార్లు టర్కీలోనే క్యరచరముట పరిష్కారము గావచ్చును

తటస్థపదేశములో వైకప్రవలనము లేవండ జేయు టకు ఉత్తరువు సంపికార మని ఇస్మితుపాషాగారు మిత్రమం దలిజేషణకు ప్రభుత్వత్వము నిచ్చిరి.

డార్డినెల్లునుగూర్చి తాత్కాలికముగ ఆలోచించు విష యములోగూడ రషియా పార్లొమెంటుండ జేసిన రషియా తురు ష్కుసంధికి విరుద్ధముగ నుండునని వ్యవస్థముగ ఆంగ్లరా ప్ర భుత్వమువారికి రషియనులు తెలియజేసిరి.

లాయడ్ బార్జిగారు రాజీనీయవలె నని ప్రతిద్యములు బయలుదేరినను ఆయన అట్లు జేయునాచనలు కాన్పించవు. సం దిగావస్త పరిష్కారము కానంతవరకు ఏయంత్రిని రాజీనీయమని గోరుట యుక్తము గాదని వైముఖపత్రిక ఆక్షేపించుచున్నది.

న్యాయాయుక్తు, ఆక్టో 9:— నాకావర్తకసంఘమువారు క్రొత్త సారాయిని బంధనలను ఆయుధ్యముతో గ్రహించిరి చాల అనుమానముతో జూచుచున్నారు. సారాయినంతను కర్ణము ఉద్యోగములు బంధించిరి.

జీడిభాయి ఆనుపత్రి వ్యవహారము

బొంబాయి కార్పొరేషన్ వారివిమర్శనము

బొంబాయి కార్పొరేషనువారు రెండుదినములు చర్చించి జీడిభాయి ఆనుపత్రిలో నుండి కోరుటలను తరిమివైదిన విషయ మునుగూర్చి సర్కారువారు గావించిన ప్రకటన మసంపూర్తిగ నున్నదని విమర్శించి యా క్యరచర మునంత ను బరిశీలించి సరియైనపద్ధతుల నేర్పజుటకు అధికారాధి కారసభ్యులు సమానసంఖ్యాకులుగనుండు నొకకమిటీ నేర్పలు పవలసినదని బొంబాయిప్రభుత్వమువారికి సూచించిరి. అంతవర కును ప్రభుత్వపు ఆనుపత్రిలను పొగుగా నివ్వపొంపవగుననిరి. దివాలాదీక్షనట్టి హాల్గారు సభ్యుడుగా నుండడుగా నా యనవి షయమునుగూర్చి స్కాట్ కోర్టు చీఫ్ జడ్జిమొడుట నిర్ణయము నెలుంగుటకై కమిషనరును నియమించిరి.

చిత్తూరుకాదినంత

చిత్తూరుకుండి సి. రాజగోపాలాచారిగారు యిట్లువ్రాసిరి

రాష్ట్రీయసభలు జరిగిన కాలములందు చిత్తూరుకాదినంత కలలో మూడువేల రూపాయలకాది మూడుకోజులలో ఖర్చు అయినది. ఇందుమూలముగా నమ్మకమైన ఖాదీలభించిన, అనేకమం ది కొనుటకు సిద్ధము నున్నారని తెల్లచుగుచున్నది.

పరదేశకన్యముల అంగశ్లేష్ట పికటు చేజువలయునని ఆశీకస్థలముల వినుచున్నారము అట్లుతలండుటకు పూర్వము నమ్మకమైనకాది తగినంత తయారుచే యిం చుట మన విధి యై యున్న యది. ఈ క్రింది స్థలములం దీపావళికి గుడ్డకొనువానికనుకూలముగు గారీభిని సంతలు ఆయా దినములలో జరుపబడును. నెల్లూరు తాడిపత్రి కాదినర్వల అస్థలముల తమగుడ్డలుచున్నట్లు ఏర్పాటుచేయవలయును. నగ రి, ఆక్టోబరు 18. పలనకనేరి ఆక్టోబరు 18. తిలతి ఆక్టో, 14. చిత్తూరు ఆక్టో, 15. తిరుపతి ఆక్టో, 16. కాలహస్తి, ఆక్టో, 17.

కొచ్చిలోలిద్దరు

ఆచార్య ప్రపులచంద్రరేగారి లేఖ

కలకత్తానుండి ఆచార్య రేగారు నెవ్రెంబరు 23 క కేడిని కొచ్చి కాంగ్రెసు ఖాశీకాఖా కార్యదర్శి కిటుల వ్రాసిరి. "మీ రుపమిన ఖద్దరు బట్టలను కృతజ్ఞతతోనందుకొంటిని. ఒక ఉన్నత కుటుంబ సంజనితముగు సాదరిష్య నిత్యము నూలునడచుచు న్నదనియు తనయింట నాలుగు జేలిపక్షులను పెట్టింది చిదనియు విని చాల సంతసించితిని. నే నభిందించి ఆకీర్షణించితిని ఆకీర్షణికి తెలుగుగోరెదను. యన జేశహృద్వనిర్మూల మునకు ముఖ్యపాధన మగు నుత్తరకార్యము నీసాదరి శెర నేర్చుచున్నది. తక్కినవానికెట్లుగూడ నీసాదరిష్యనలేనే జేశన నేయుదురుగాక.

నేతపనివారు పశుకునూలును నిరసించుట

కొచ్చిలోను వంగరాష్ట్రమునను స్థితితు లొక్కరితినే యున్నది. నేత పని కుల వృత్తి గాగల వారు కుటుంబములతో బట్టలను నేయుటకు నిరుత్సా హులగుచున్నారు. కాని యిప్పుడేపును వారుగూడ మనదారికి వచ్చుచున్నారు. నాకీప్యలలో పులువులు జేశముకొను మనత్త మునుగు త్యాగము నొనరించిరి. డాక్టరు ప్రపులచంద్రరేగోపా గారు మున్నగువారు ఖద్దరునుగూర్చి గ్రామములలో చాలశ్రద్ధ తో పనిచేయుచున్నారు. కొన్ని గ్రామములలో (కలుగుకు 82 పానులకుంతున) 7-8 మణులల నూలు తయారగుచున్నది. వంగరాష్ట్రమున కుద్ధఖద్దరు తక్కువ. పశుకురట్టులు నూలును పేక స్వదేశీమిల్లునూలును పెట్టియే చాలమంది మిత్రముగా నేయుచున్నారు.

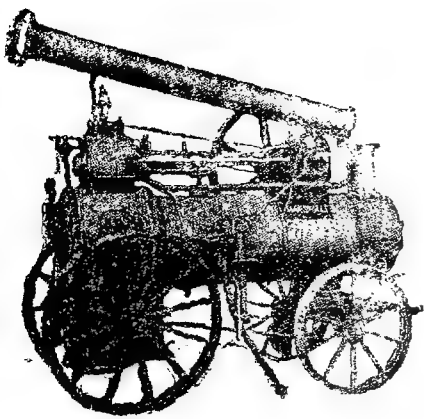
నేనీమస్థ ఖద్దరుకోరకు జేశసంచారము చేయుచున్నా ను. వంగరాష్ట్రమున చీటిగాంగులూను గాకోకొండలలోను తప్ప మరెక్కడకు ప్రతిపంతు లేదు. ఇప్పుడు ప్రత్తిచేను వేయించుటకు ప్రణామములు జరుగుచున్నవి. మాత్రకామ జిలినులు జగత్ప్రసిద్ధములు ఇప్పుడాపని తనమంతరించినది. దానిని మరల నెలకొల్పవలసియున్నది. భగవంతుడు మీమ తోడ్పడు గాక అనిరేగారు వ్రాసిరి.

ఎస్. మోహిద్దీన్, ఎమ్. ఖాసిమ్

సాహెబ్ అందుకో

ఫర్షిచక్ నేకర్లు, సర్పారావుపేట క్రొత్తమాపు మేలైన గృహహావకరణములు ధరలు సరసము, ఒకసారి ఆర్యునునంపి పరీక్షించకోరెదము

ఆకపర్ష కాన్వాను వేయబడిన క్యాంపుచువము	
సాధారణక్యాన్వానువేయబడినది	1-కి ధర రు 14/-
మంచమునకుత గిరిగించి	1-కి ధర రు 12/-
పరదాల్లు, కోడులు, దారము	1-కి ధర రు 1/-
క్యాంపు ఇనుపమడుపు ఈజీ కెర్చి	1-కి ధర రు 1/-
నాతీపలక	1-కి ధర రు 1/-
క్యాంపు ఇనుపకడుపుకుర్చీ ఇనుప ఆ	
ముతోగ్రహ	1-కి ధర రు 4/-
క్యాంపుకుర్చీఆరమ్ముతకుండా	1-కి ధర రు 3 1/4/-
క్యాంపు ఇనుపనూలు	1-కి ధర రు 2 1/8/-
క్యాంపు ఇనుపపొగ్గిగుమేహ	1-కి ధర రు 8/-
క్యాంపుకుర్చీ	1-కి ధర రు 4/-
పూగు (రాకింగు) కుర్చీ	1-కి ధర రు 6/-

చూ ర లు క ను 'ఎస్'

పోర్టబల్ స్టీము ఎంజనులు

ప్రపంచము మొత్తమున ఎంజను లన్నిటిలోను మిక్కిలి మితవ్యము గలది.

ప్రస్తుతము అసంఖ్యాకుల చే ప్రతిదినము ఉపయోగించబడుచున్న మార్బల్ పోర్టబల్ స్టీము ఎంజను గలిగినట్టి మేలైన ఎంగల్ బర్లు రైస్ మెషనరీ చాల తృప్తికరముగా నున్నట్లు లండను తెలుసుకొని యున్నారు. హిందూదేశమునందు అనేక హల్లరు లున్నవి (Hullers) వాటిని గూడ "ఎంగల్ బర్లు" అను పేరుతో పిలుచుచున్నారు. అయినను అవి మిక్కిలి తక్కువగా పనిచేయుచున్నవి. కొనదలచినవారు వారి లాభముకొరకై ఎంగల్ బర్లు ఆనునది బిక్కిలిమాత్రమే యున్నదని జ్ఞప్తియందుంచుకొనవలెను. వాటిలో మొదటిదియు, శ్రేష్ఠతమైనదియు నైనవాటికి మేము ఇండియా, బర్మా, సిల్హెస్టేము లకు ప్రధాన ఏజంట్లుగా నున్నాము. హిందూదేశమునందు మా బ్రాంచి ఆఫీసులలో విక్రయించబడు శ్రేష్ఠతమైన ఎంగల్ బర్లు హల్లరులనే కొనుటయందు ఆసక్తి గలిగి యుండవలెను. నీను బొగ్గు ఉపయోగించిన మంచును, అమోఘమైన యంత్రములు గలది.

క్యాటలాగునకు వ్రాయుడు. 12449.

MARSHALL SONS & Co., (INDIA) LTD.,
99, CLIVE STREET, CALCUTTA.
AND AT
BOMBAY, MADRAS, LAHORE, BEZWADA & TANJORE.

ప్రభుత్వవార్తలు

స్థానిక స్వపరిపాలనము

సింబా, అక్టోబరు 8:—రాజస్థాన్ ప్రదేశమున కొలదిలో జులనుండి చలలేగి పంజాబు దేశ మంతయు వ్యాపించునట్లు భయపడందైన మహామారి నాప సులహాప్రభుత్వమువారి కొసం గుటకై యొక సంఘమును పంజాబు ప్రభుత్వమువారు నియోగించిరి. ఆందు అనుభవజ్ఞులు కొందరును కార్యనిర్వాహకులు కొందరును సభ్యులుగనున్నారు. అభ్యర్థులుగ ఆర్యోగ్యశాల వైద్యకర్తగారు ఎన్నుకొనబడిరి.

వింటరుటను యాత్ర

కలకత్తా, అక్టో 9:—వింటరుటను ప్రభువుగారు పంజాబు ప్రాంతములో కలకత్తావచ్చి, ఈమధ్యాహ్నము ప్రభుడిలో దార్జిలింగ్ నగరమునకు పోయిరి.

నూతన కార్యనిర్వాహకుడు.

గౌ. సర్ బాక్ కరుగారు ఆసాము గవర్నరుగా నియమింపబడిన వెనుక వారుండి కార్యనిర్వాహకస్థానమున గౌ. జె. కోవాల్డేగారు నియమింపబడిరి. వీరు కలకత్తానుండి దార్జిలింగ్ నకు బయలుదేరిరి.

విల్లింగ్డను ప్రభు

మదరాసు, అక్టో 9:—ఈసాయంత్రము ఉదకమండలమునుండి మదరాసునకు విల్లింగ్డను ప్రభుగారు బయలుదేరిరి.

న్యాయపరిపాలన వార్తలు.

మోసు ర్వాను సమ్యక్ ద్రోహము.

కలకత్తా, అక్టో. 9:— సమ్యక్ ద్రోహశేరము క్రింద బెంగళూరు ప్రభుమును బంధించబడిన మోసు ర్వానుగారికి నుత్పత్యరాష్ట్రీయవ్యాధి కారి యెగుట నేటిదియు విచారణకు వచ్చెను. లోసు ర్వాను ఒక ఆయిరాపీను వర్తక సంఘమువారి వద్ద సుకుటుకొని, మా ల్యమున కై ఒక్క చెక్క నిచ్చి యుండిరి. ఈ చెక్కను బ్యాంకింగు బిస్నెస్ కు వాడుచుండిరి. ఇతడు సమ్యక్ ద్రోహ శేరము క్రింద బంధించబడినారు. కొంత మంది సాక్షులచేత జరిగిన వెనుక విచారణ మరియొక దినమునకు మార్చిరి.

పంటలు వాతావరణము సంయుక్త రాష్ట్రము

కలకత్తా, అక్టోబరు 9:—ఉత్తరభాగములందు వెలుగు యంగారివరి బాగుగ సభిక్తులైచేడినది. ముంగారి వరికోతలు కల్గములు చాల యంతృహృదయాలకు జరుగుచున్నయది. పశ్చిమభాగములందు వెలుగు ప్రత్తి వరిపంటలు మళ్ళగిని తెలంగుచున్నయది. మధ్యరాష్ట్రమునందు వెలుగు పంటలు బాగుగ సభిక్తులైచెందుచున్నయది. కాని ప్రత్తిపంటలు చాల హిసానీతియందున్నయది.

డాక్టరు జెసంటు సమావేశము

విఫలప్రయత్నములు

ప్రస్తుతము దేశమునందు అసహాయాద్యమునందును బ్రాహ్మణేర ఉద్యమమునందు మాత్రమే అనుచరులసంఖ్య తృప్తికరముగ నున్నది. ఈరాష్ట్రమునందు అసహాయవారుల సంఖ్య స్వల్పముగ నున్నను ఇతరరాష్ట్రములందు వీరిసంఖ్య అధికముగనున్నది. ఈరెండుఉద్యమములకు చేరినవారిని అహ్వనింపక అడయారు మహాత్మా ఆపె యనుచరులు సమావేశపరచున్న సభవల్ల ఎట్టిలాభములుగఁగఁగి కాకితమునై చక్కని తీర్మానముల వ్రాయవచ్చును గాని వాటిని పాటించువారు మాత్ర ముండరు. జెసంటు అనుచరులయందు సమావేశపుపిచ్చ అధికముగనున్నది. ఒకపుడు వీరుగొప్ప కీర్తిని సంపాదించి యుండిరి. పోయిన గౌరవము కొంతవరకైనను తిరుగ సంపాదించుకొనుటకై వీరు గావించుచున్న యానూతనప్రయత్నములు నిప్పియోజనములు కాగలవని మేమువారికి చెప్పుచున్నాము. ప్రస్తుతము ప్రజాసమాహము నిద్రపోవుటలేదు. తనయొక్కయు తనఅనుచరులయొక్క ప్రతిభను ప్రకటించుకొనుటకు బరుగుచున్న ఈనూతన పన్నాగములను చూచి మొగపొవువా రెవరు నుండరు.

సిద్ధ మకరధ్వజ

(బైబియో రత్న వల్లి 920 పుట)

ఇది ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రభుత్వములలో మిక్కిలి ప్రసిద్ధి చెందియున్నది. ఇందు శుద్ధిచేసిన రసము, బంగారము, కస్తూరి, వచ్చుల మొదలగు విలువల గ్రంథములు చేరియున్నవి. ప్రతి గ్రంథములలో మూడు ప్రకారము నిర్వచనము మాత్ర ముగలగ వలసియున్నది.

కో॥ శ్వేచ్ఛాపాదములలో ఉపాదిపద్యము. మేధావీలు కాంతములు ఆమోదమునకు వచ్చుచుండును. అద్విది, అయ్యలొకముగ బుద్ధిలేయును. కిరీతులతో కాంచనియ్యును. మోక్షు భావపుష్టిచేసి కామోదనమున ఆగింనును. ఆరిమూలము, తియ, బుచ్చి మోక్ష, మొదలగు భావములతో ముగిసిన వ్యాధులలో మోక్షుగ నుపయోగము. ఈ గ్రంథమును ముందులో లభింపదు. మొ 25 మాత్రము రూ 5-0-0

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వము (సి.ఎం.ఎం.) పరమైన మూలభవము 1,12,925.

డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీకాంతి లి. డి. ఎమ్. లి. సి. యమ్. గారిచే స్థాపించబడినది.

19-4-22 రోజు ముంపుడు, ముద్రా.

నిర్వచనము రాయచోడులకు కాస్త్రీయోగ్యమగుటకు ప్రతిష్ఠించి. క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును.

మోసపుమందుల వలనను, ఇతరులుకూడ ఇదేమో నైరుగా చేయుచుండుట వలనను మోసపోవును.

ప్రాంతాలు:— (1) 149, హైదరాబాద్ తిరువల్లిక్కణి మద్రాసు, (2) హైదరాబాద్, తిరువల్లి,

(3) 405, బుక్కాచలపిఠి, మద్రాసు. (4) 2, బహదూర్ రోడ్డు, రాయచోడు-మద్రాసు.

ప్రతియొకరిలో నుండవలసిన సుప్రసిద్ధావధముల నేల కొనలేదు?

1. బాహ్యము:—ప్రతిదినమునా చూచునా వానదేవత ముగి కొనుటకు అతిశయముగ నున్నది. 2. విశ్వాత్ విద్యాత్, విజ్ఞానచక్రవర్తి, 9-41 బాల్కన్ బహువిధ రంగులను, ఆర్యా. బాహ్యము:—ప్రతిదినమునా చూచునా వానదేవత ముగి కొనుటకు అతిశయముగ నున్నది. 250-300 మాత్రముల నీహ 1-5 ధర 0-4-0 1 యెదులు రీ సీసాలవరకు రూ 1-4-0

బాలసుఖోదయ (బిడ్డలపాలిటి సంకేతం) ఇది విలువలకు రసములతో కలపకముగా తయారుచేయబడిన రసాయనము (బానిక్) 5 నెలల బిడ్డ మొదలు 15 సం॥రము వయస్సువరకు ఉపయోగించ తగినది. సకల వ్యాధులను వాటిలో వంచి రక్తమునిచ్చి కిరీతులను నశు మంచికాంతి నిచ్చును. బుడ్డి 15 ధర రూ 0-12-0

విశ్వాత్ విద్యాత్:—మా కాక కావల సాకార్యమై వానదేవత మద్రాసు, నెంకిరి రంగుల బిడ్డలలో మా కాంతిని తెలియజేయును. కట్టక ఎల్లరు ప్రాప్తమౌ నుండు కొరతము. 2. పి. అర్జున మద్రాసు ప్రాంతమునందు పంపబడెను.

301-594) పాశ్చాత్య ఔషధాలకు వండితులు శ్రీశారాధువ వైద్యశాల మొనారు (1)

జాబులు.

ఉపమాక ఆగ్రహారం (నిశాఖపట్టణంలా)

అంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వము, నక్కుపల్లి, 2 (గ్రామముల వారు కలసి వెంకటగోపాలాచార్యులగారి యాజమాన్యమున మహాత్ముని జన్మదినోత్సవము అధికారానుమతితో పెరవల్లి నాడు, ఉదయం విష్ణులయములోను కలయములోను సహ స్రామాభిషేకము ప్రార్థనలు గావించినారు. సాయంత్రం గో గంటలు లగాయలు గాత్ర గంటలు వరకు సుమారు గంటలు పాటు అన్నవాసము గావించినారు. ఆనంతరము మహాత్ముని ఖాయాభిషేకమును పుష్పవిమానమున నుంచి బాబాభిషేకమేళ ములలో జాతీయభవనంలో ఖడ్గవస్త్రధారణయు సుమారు 1000 మంది క్రజలలో కట్టారహితములతో గ్రామోత్సవము చేపట్టినారు. వేంకటేశ్వరస్వామివారి ఆలయమున కేగి భరణ శివార్చనాభిషేకమును భోజనమును ప్రార్థనలు గావించినారు. శ్రీవారి సన్నిధిని కనుమూరి వేంకటాచార్యులగారు మహాత్ముని నిత్యమును సహాగరితా విధానమును పుష్పసేవించినారు. తరువాత శ్రీమహా పట్నాల సోమసుందరాచార్యులు గారు మహాత్మునిచేరిత్రను ఖడ్గవస్త్రధారణమును పుష్పసేవించి పుష్పవస్త్ర ధారణమునకు ప్రార్థనాపరిచినారు. ఆనంతరము నక్కుపల్లి గ్రామములో అంగుల దయచేసి పుష్పమును పూజిచేసినారు.

అఖిలభారత ప్రత్యేకమహాసభ

ఈ సభ సందర్భపురమున 4 వ తేది కూడినది. పుమారు అయిదువందలమంది ప్రతినిధులు సభ నలంకరించిరి. ప్రభుత్వమున సాయంత్రము 4 గంటలకు రాత్రి రచితభావములతోను దేశీయ సంకీర్తనలతోను మంగళహార్యారావలలతోను జయజయ ఘోషలతోను ఆహ్వానమును సుమారు బయలుదేరి యాత్రికములతో అధ్యక్షులకు రావులచూడ వేళికికొని యింతామణి రావచినారు. ఆయన ప్రార్థనలు చేసి ఏ ఏ ఏ గాత్రాన్ని ఉపాధ్యక్షులు దిగింపర రాత్రి బాల్కన్ల దూర గాత్రాన్ని సభ నలంకరించినది. సభా ప్రారంభమున గ్రంథి వెంకటసుబ్బారాయుడు ప్రసంగమును వెంకట గోపాలయ్యగారు ప్రసంగమును చేసినందులతో యాత్రిక ప్రార్థన మొనరించిరి. గోవిందవామన్ పీఠేగారిచేత వందేమాతర సంకీర్తనమును విశ్రాంతిభావమున చేత కన్యకాపరమేశ్వరీ స్తవమును మొరంచబడినవియు ఉపాధ్యక్షులు ఉపవాసమును చేసిరి. తదనంతరము ఆ సభకు 10 గంటలకు సభా స మొనరింది. అధ్యక్షులతోపాటుగము మహారాష్ట్ర భాషలోను ఆంగ్లములోను ముద్రించుచే పంచివెట్టబడిన. అధ్యక్షుని ఉపవాసము ప్రార్థనలకు చేచోరై ది ధర్మములు బోధించుటేగాక స్వదేశీ ఉద్యమము కూడా వివరించబడిన. మహాత్మా గంధీగారు చెప్పినట్లు స్వదేశీ వస్త్రధారణ మొనర్చుచు దానిరలన తప్పక తేజదార్శన్యము తీరును. వారును ప్రార్థనలు వారి వాక్యములను తరసావహించి మతేజమున కరితములు మిక్కిలి తక్కువగానన్నది. వాటిని పాపించవలసియున్నది బుద్ధివంతులను ప్రార్థనలు బుద్ధియున్నార. ప్రార్థనలకు యజ్ఞయాగాదికర్తల కధికారమున్నదిమను కాస్త్రాగి ధర్మకాస్త్రములందు భారతేహసాని ఇతిహాసములందు ప్రార్థనలధర్మమును చేయవలసినదిగా చెప్పియున్నది. ప్రార్థనలకు వాటి యజ్ఞ కృషి గోరతులములు ముఖ్యతనములు వాటిలో వాటియమును చేయుచున్నార గాని ముఖ్యము గోరతులములయై శ్రద్ధపాించుటలేదు. గోవులు పూజనీయములైనవి. వాటిపాలు మొదలగు పంచద్రవ్యములు వనకు ముఖ్యముగా పనిచేయును. అట్టి గోరతులమును మనియన్నార. వానివెంచుటకు కృషియు ముఖ్యములే. దౌర్జన్య నిరీతి స్వరాజ్యమునకు ప్రార్థనలు తప్పక పాటుపడవలయును మీరు ఉద్యోగచిక్కులచేత చాలావరకు స్వతంత్ర్యులై మదనే ఆవారపడియుండుటకల్లపాకంతకాస్త్రదేవోద్యమమున పాల్గొనినందుకు చిట్కలుగలగవలెను భావి యున్నామున కరత్యము ప్రయత్నమునలభును. ప్రతియింటి శ్రీలూకటి రెండు గంటలు తప్పక నూలుదీయవలయును. ప్రార్థనలకు లీ కని కలవేర్చిన తప్పక తేజదార్శన్యము తీరుననుటకు సందియములేదు. గొర్న మెంటు శిక్షణలో కరత్యము బడయ జాలరు. రాష్ట్రీయ శిక్షణమునగా భాది నిర్మాణము మొదలగు స్వధర్మములచే తప్పక స్వరాజ్యము బడయగలరు. విశేషము గొర్న మెంటు సేవకావ్యులలోనుండు ప్రావీణ్యములకు గల చిట్కలు మీకులేవు. స్వతంత్రతనులు ప్రార్థనలతో స్వదేశీ కర్మము నిర్వహించుచు మొదలగు విషయముల కంతోక్తిగా నుభవించిరి. వాలంటియరు చాలాభాగము భాదీనే ధరించి యుండిరి. పిమ్మట వివిధస్థలములనుండి వచ్చిన కంటివార్తలు భయములేదు. పిమ్మట విషయ నిర్ణాయక సభ సేర్పాటు గా బడినది.

(2వ విలేఖను)

మహాత్ముని జయలు అనుభవము

అభిధృతి వార్తలు
(యంగు ఇండియా)

"గంధీమహాత్ముని ప్రస్థాన భక్తుడు" అని వ్యవహరించు కొనుచునొక ఆమెరికను, ఆ దేశములోని వైద్య వార్తాపత్రిక యందు, ప్రకటితమైన యొక చిన్న వ్యాసభాగమును బంపి నాడు. "చెజనాలయందు గంధీ మహాత్మునికి నుభవమునున్న" దను పెద్దయక్షులములలోనుండి తీర్చిన యాదగ నే నాకు చిరునవ్వు వచ్చెను. బొంబయి ప్రభుత్వమువారు గంధీ మహాత్మునికి దీక్షము విషయమై, రాత్రులందు దీక్షము కావలెనని క రఖాస్తు తయారేదనియు, దరఖాస్తు వచ్చిన, యాలోచించి బహువిధము, చెప్పిన పిన్నమాలిన జబాబు సేయుదముమే చెడివి నందున నా యాత్రికమునకు వేరలేకయుండెను. ఆమెరికను మిత్రుడు బంపిన కాగితమును చదువుచు, నేను లేచియుంటివా లేక నిద్రలో కలగంటివా యని యాత్రికమునకు నా కండ్లను కదులించితిని. ఇట్టి యభిధృతులను, అందులోను ముఖ్యముగ మహాత్మునికి జయలులో నొసగిన యాదరణ పద్ధతుల మీమల తను పాత్రమొట్టిదిగ నుండినప్పుడు ఈ సంవత్సరము జూన్ 20 వ తేదివారి క్రొందివిధము బొంబయినుండి ఆమెరికాకు బంపియుండునని నమ్ముటకే నాకు దుస్సాధ్యముగ నుండెను. ఆమెరికాలో ప్రకటింపబడిన వ్యాసభాగ మీవిధముగ నున్నది:

"చెజనాలయందు గంధీమహాత్మునికి నుభవముగ నున్నది"

బొంబయి, జూన్ 2:-ఆస్సానీయేపెట్టే (వెను కందె కము:-"సువర్ణతీ జెయిలునందు గంధీ మహాత్ముని ఆధికారులు బాగుగ నాదరించుచున్నారని మహాత్ముని సందర్శించి తెలిసిన పలువురు మిత్రులను తెలుపుచున్నార. గంధీ ప్రతినిధులను కనీస మొకయ్యరగంట కాలమైనను రాటుమును ప్రార్థనలు నడుపుచు మిగిలినకాలము వ్రాయుటయందును చదువుటయందును గడపుచున్నార. ఆయనకు తన స్వంతయాచారమును తెప్పించు కొన నిచ్చుచున్నాడు. మేకపాలు, కొట్టె, కనులూ పచ్చి ద్రాక్ష ఎప్పటికలెనే భుజించుచున్నాడు.

"ఈమధ్యనే గంధీని జెయిలునందు మచినచ్చిన యొకరిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:

"గంధీని ఆశ్రయచేసింది మొదలు ఆధికారులు ఆయనకు వాతావరణముతో నాచుచున్నారు. ఎకలైనను వచ్చి ఆయనతో సంభాషించవలెననివో వారధ్యంతరముల తెట్టుటలేదు. ఎన్నిమా దులైనను సందర్శించవచ్చును. ఈసంభాషణలప్పుడు సూపరెం పెండెంటో, జెయిలలో, ఎవరో యొకరు మాడ నుండును.

"తనగదికి ముందుండు వసారాయందు గంధీ పరువు మీద మార్చిని రెండుదిండ్లపై ఆనుకొని యింటినుండు వశ నుండును. ప్రేక్షకులు జెయిలులోనికి వెదలవచ్చును. గంధీ వారి ని పంచపాళియందు సందర్శించును. వారన్నివిధయములను గూర్చియు సంభాషించురు, చర్చించురు. నా తేవిషయములను గూర్చి మాటలాడినను, అధ్యంతర తెట్టుటలేదు.

ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు

"మహాత్ముడు తనకువచ్చు ఉత్తరముల నన్నిటిని చూడ వచ్చును. వాకన్నీటికిని ప్రత్యుత్తరముల సేయవచ్చును. కాని వానిని సూపరెంపెండెంటు చూచి తన సంతకముచేసి పంపు చుండును.

"నిర్బంధమునకి ఆహారము నివసనకు మూడు మాత్రము వచ్చును. దినమునకు కనీస మొకయ్యరగంట యైనను పూజపడక నిద్ర, రెండవమారు భోజనము చేయవలెనని గంధీ కొన్నిమాస ములక్రిందట ప్రతిష్ఠ గైకొనెను. జెయిలులో సయితము ఆవశిష్ట ప్రకార మాడిని నడుపనిచ్చుచున్నాడు.

"నూలకడకుటుండు ఆయన సంపాదించిన యనుభవము నిల్వణకి నాకాత్రికమును గలగలేసెను. గత సంవత్సరము ఆయన వంజాయకు వచ్చియుండినపుడు సరిగా వడకజాలకయుం డెను. ఏమ నెంబరు నూలు కడకుటయే దుర్లభముగ నుండెను. కాని యిప్పుడు తొందరతొందరగా వడకుటయే గాక 25 మొదలు 30-వ నెంబరువరకు వడకగలను. ఆయన భోజనము సామాన్య నిర్బంధులకు భోజనమునన్న ఖర్చు ఎక్కువకాదు. కావున అట్టి భోజనమునకు ఆవకాశముల కరిగించుటకు క్రధు త్యమునా కరిగింప రని నేను కలంపను.

చెజనాల నిబంధనలు

"ముఖ్యముగ గమనింపదగిన యొక మొకటిగలను. ఆయన విష్ణుమగాని చెజనాల నిబంధనల నల్ల ంధు:చినవాడు కాదు. ఆయనను గోరముగ మాయసి, ఆయన ప్రార్థనలనగాక, ఆధికారుల స్వంతయేర్పాటులనలన నే యని యెరుంగునది. ఆధికారులు ఆయనయొడ మర్యాదను, గోరముగను క్రతర్తించు చున్నారు."

బొంబయినుండి ఆమెరికా కిరతటి పనికిమాలినట్టి, యజ వ్యాకరమైనట్టి, సందేశము ఎట్లు వెదలెవా యని యాత్రికము గలచున్నది. వైసందేశములోని ప్రతివాక్యమును వారికి ప్రతి కూటమును వాదనల నే మనకు న్యురింపజేయుచున్నది. జూన్ 20-వ తేదివారికి గంధీమహాత్ముని ఎరవాడ కెయిలునకు మంచి మాడుమానులు నూరేచే గడచెను. ఆయన సందర్శనకు నల్గిరించు చుండినదిగను ఎల్లమును విడితమే "ఆయనకు తన స్వంత యాచారమును తెప్పించుకొనవచ్చు" నట!! "సంభాషణలకును సందర్శనములకును అధ్యంతరము లుండవు!!" ఎన్ని మారులైనను ఆవకాశముండనట!! "నాకు అన్నవిషయములను గూర్చియు చర్చించుకొనవచ్చును. అధ్యంతరము లుండవలె!!" "ఈ యుత్తరముల నన్నిటిని చూచుకొనవచ్చును" "వాని కన్నిటికిని ప్రత్యుత్తరములను నూడ నిచ్చుకొనవచ్చును!!" చూడుడి, బహుదము రాను రాను ఎట్లు మెచ్చుచున్నదో ఈ సత్కార్యమును గౌరవమును మహాత్ముని ప్రార్థనలన గాకను "అధికారుల స్వంత యేర్పాటులన" యట!! "అధికారులు ఆయనయొడ మర్యాదను, గోరముగను క్రతర్తించుచున్నార!!" ఇంతటి యభూవ్యచారముని నిర్బంధించి క్రతర్త్యము గౌర ముగ నే చూచుట నాగరకత లక్షణముని ఎల్లరును నమ్ముటచే యని ఆమెరికను మిత్రుడును వైసర్వన నలంబిని నమ్మియుండుట యాత్రికముగాదు. కనుక నే ఆతని మహాత్మునికి జెయిలు సూప రెంపెండెంటు వ్యారా పంపిన యుత్తరమునందు "మిరిప్పడే గాక కాలము గడువక యుండునపు డెల్ల వాడు వ్రాయుచుండ వచ్చు"నని వ్రాసెను. మహాత్ముడు మూడుమాసముల కొక్క మార 25 యుత్తరమును వ్రాయునపు నయియు ఆయన ఉత్తరము సయితము పరిశీలనకు లోబడవలసియుండు ననియు ఆ పరిశీలన నివయుగ నుండుటచే మహాత్ముడు తన యవకాశమును వినియో గించుటకు నిరాకరించె ననియు ఆమెరికనునకు తెలిసినట్లులేదు.

సి. రాజగోపాలాచారి.

తిలక్ గ్రంథాలయము - తెనాలి

తెనాలి పట్టణమునందు లోకమాన్య భాగవత్ముగా తిలక్ గ్రంథాలయము నోకదానిని స్థాపించి యిప్పటికి సుమారు రెండువత్సరములైనది. అప్పటినుండియు బహుజనోపయోగముగ పనిచేయుచున్నది. ఎక్కువగ ప్రతిభలు తెప్పించుచుండుటకే గాక వివాదానికొద్దము వ్యాపకమునకు వెళ్ళుచు కృషి స ల్పయినవచ్చినది. సామాన్యజనులకు దేశముయొక్క పరిస్థితు లను ఉద్యమముయొక్క తత్వమును తెలిసికొనుటకు మంచి అవ కాశము గలగజేసినది. మాపట్టణముందు ఉద్యమవ్యాప్తికి నిల ముగా ఈగ్రంథాలయమే ముఖ్యకారణమని అందరిని తెలిసికొ నిషయమైయున్నది "ధనముల విదంబక" ఆనసామ్యముగ గ్రంథాలయమునకు ధనములేచితే క్షీణదశకు వచ్చుచున్నది. దేశసేవాత్మకులగు ముఖ్యముగా, తెనాలిలోనుండి వివిధాంశ ప్రయోజనమును స్మరణకు తెచ్చుకొని తన ధనసహాయము చేయగోరు చు న్నాడు. ఈసందర్భమున ఒక చిన్న మనవి చేయవలసి యున్నది. ఈ గ్రంథాలయపు పాపణ తగినగా కొందరు బుద్ధివంతులు తిలక్ యంతరంగంపు మను శేర నాటకముల నప్పుడప్పుడు ప్రదర్శింపవలచి, అంతలో మా పట్టణమునందున్న సంగీత కేమరలో మనోరంజని ధియేటరు ఆను నాటకమునం జేకమై, అందలి కచ్చుదశ్యమును జాతీయసంస్థ లకు వినియోగించు మని యేర్పాటు చేసేకొనెను. అట్టి నిష్కలంక ప్రజా ఉద్యేక్యముతో శ్రీ మదిలాసపథ ఆను శేర నాటక ములను ప్రదర్శింపగలిగి నూట పదియారులు మాపురమందు గల జాతీయ విద్యాలయమునకు ఇచ్చియు, తిలక్ గ్రంథాలయము నకు రు 25 లు ఇచ్చుచున్నా మనియు కల్పింపయెనుట తెలియ జేసినారు. ఏకాగ్రణముచేతనో మాగ్రంథాలయపు సామగ్రి వారి కద్దనే ఉంచబడియున్న ద్రవ్యము ఇంతవరకును వెలువడియుండ లేదు. కాన మాపట్టణయందు జాతీయసంస్థలకు ఉద్యమ ప్రోత్సా వామునకు గుండెకాయ యడకు ఈ గ్రంథాలయమును వృద్ధి పొందించుటగాను తమగతయోగింపకొలది సాహాయ్యము చేయుచు ప్రాజాత కష్టమెన్న యీ గ్రంథాలయమునకు ధారకముపొయ్యుటగా వెంటనే రు 25 లిచ్చింపెదనని కలమ మున్నాను. గ్రంథాలయసభ్యులు వారించదాండు, కట్టిన వాస్తవ్యులు విరాళములను నొసంగి గ్రంథాలయమును కాపాడజేడు చున్నాను.

దోనేపూడి కామేశ్వరరావు,
కార్యదర్శి

జాబులు

నెల్లూరుజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘము

గయలో జరుగజూపు అభిలఖిత కాంగ్రెసునకు ప్రతి జిల్లాసంఘమువారును యీనెల 15వ తేది లోపుగా యెన్నుకొని 15వ తేదికి రాష్ట్రీయ సంఘమునకు తెలుపవలయునని కోరుచు రాష్ట్రీయ కార్యద్యం చెందుకోజుల క్రిందటనే ప్రతికములను తెలిపియున్నాడు. కాంగ్రెసుకు వేర్వేరులచిన వాలెలను 10వ తేదిలోపుగా 8 రూపాయలు రుసుముతో కూడ తమద రఖాస్తులను పంపివో, త్వలోజిల్లాకాంగ్రెసు సంఘసమావేశముగావించి సదరు ఎన్నికలు జరుపబడును.

కే. పార్థసారధి అయ్యంగారు కార్యదర్శి.

ఖద్దరు సర్టిఫికేట్లు

నెల్లూరు జిల్లా సంఘ కార్యనిర్వాహకసభ సమావేశమై మూడవసారి అన్ని విషయముల గూర్చి చర్చించి, ఖద్దరు ప్రస్తుతుల కియ్యవలసిన సర్టిఫికేట్లు ఉండవలసిన కర్తవ్య తీర్మానించుకొనెరి. ప్రస్తుతము కృష్ణజిల్లాయందు జరుగుకర్తవ్య గూర్చి శ్రీయ్యత పట్టాభి సీతారామయ్యగారు వ్రాసినయ్య త్రరహనందలి అభిప్రాయములను గమనింపబడినవి. స్వచ్ఛతను ప్రతికస్తుమును చూచి నిరూపింపవలసినదియు, మొత్తము మీద క్యక్రికి సర్టిఫికేట్లు ఇచ్చుటయందు చాలకష్టములుంటుచే అట్లు కూడ దనియు తీర్మానింపబడినది. ఈసంఘము తరపున ఈవరకు సర్టిఫికేట్లు పుచ్చుకొనియుండువారుకూడ, ఇటువై అనగా 15-10-22 తారీఖునండి తమ కర్తవ్యము లన్నిటిమీదను కాంగ్రెస్ ముద్ర చేర్రాలు తీసికొనవలసియుండుననిన్ని, లోగడయిచ్చియుండు క్యక్రికి సర్టిఫికేట్లు అతేదికి వెనక చలామణి కాజాలనియు తెలియజేయదమైనది.

కొ. పార్థసారధి అయ్యంగారు జిల్లా కార్యదర్శి.

కమ్మమహాజన సంఘనిధి

సంఘనిధికి విరాళములను వసూలుచేయు నిమిత్తము మ-రా-శ్రీ, రాయచూడరు కోవెలమూడి గోపాలకృష్ణయ్య చాదరి, పర్యంత కేసి వల్లిఖాన్డచాదరి, ఆరుగులకాటి గంగయ్య చాదరిగార్లు నేనున్న కలసి ది 4-11-22 లగాయరు 8-10-22 తరకు సంచారముజేయగా ఆయాగ్రామములందు, విరాళము లొసంగిన వారలు చూపినపుత్రాహము ఆదరణయు సంఘాభి మానము వర్ణనాతము. ఇద.త.యందు జూడ సంఘాధ్యక్షణయందు వీరలకు సమీక్షాహా మద్దవింపియుల తోచుచున్నది. వహా శయలందరు విరాళము లొసంగిన సంఘ వనతి కాలమునందే యభిర్బదిగాంచగలదు. గాన సాంఘికమహానీయు తెల్లరు సంఘో న్నతికి పాటుపడగలందులకు ప్రార్థించుచున్నాను. విరాళము లొసంగిన మహాజనులకు సంఘము తరపున వందలము లర్పించు చున్నాను.

విరాళములు యిచ్చినవారలు గుడివాడ తాలూకు

- కొనరాజు శ్రీరాములుచాదరిగారు తరువద్దాలి రూ. 500
యలమంచిలి పున్నయ్యచాదరిగారు కనుమారు రూ 1000
కపిలేశ్వరపురం
కొలివర రత్నయ్యచాదరిగారు రూ 1000
చిగురుపాటి రంగయ్యచాదరిగారు రూ 500
పాలడగు పరమరామయ్యచాదరిగారు చివోగిరాల రూ 500

సూరపనేని వెంకయ్యచాదరి

మిల్లయజమానుల కొకవిజ్ఞప్తి

వనరాజధానిలో బిజ్ఞప్తి, యంత్రాలయములు జూలు మిల్లులు, జిన్నయల తోలయము ఇంకను మరికొన్నియంత్రాలయ ములు వున్నవి. వీటికి కాలసిన మిల్లుసామానులు. అకగా తెల్లులు, ఎవ్రూ సాట్లు ఆయిల్లు తదితరసామగ్రి మెసినరీ, యాంత్ర చెన్నపట్టణం కలకత్తా బొంబాయి మున్నగు పట్టణ ములందున్న యింగ్లీషుకంపెనీలనుండి ఎక్కువగా తెప్పించు చున్నాము. కొన్నిచోట్ల మనదేశస్థులు కంపెనీలు స్థాపించి వారుగాని వీరందరు వైసామానులు పాశ్చాత్యదేశ కముల నుండి తెప్పించి ఎక్కువ ఖరీదులకు మనకు సవైయి చేయుచు ఆమిల్లాలభమును పొందుచున్నారన్న సంగతి మిల్లు యజమాను లందరికి విశదమేకగా! ఇదిగాక వీరు సకాలములో మంచి సా మానులు కూడా పంపరు. మనమువేలకువేలు రూపములు ఖ

య్యవెట్టి ఇట్టి యిబ్బందులు పడుట కడుకోవలయుము. మనమందరము కలసి చేర్చు చేసికొని ఒక లిమిటెడుఫరము స్థాపించి వై మిల్లులకు కాలసిన యాంత్ర సామానులు మనము తెప్పించు కొనినయెడల మనకు సామానులు మంచిని దొరుకుటయేగాక స్వల్పభలకు లభించును. ఇట్లు సహకారసంఘపద్ధతులమీద స్థాపించియెడల యస్టాబ్లిష్ మెంటు ఖర్చులు బోను మనమువెట్టి ని సామువై నూటికి 20/0 లాభము రాగల దని నేను దృఢ ముగా చెప్పుకలను.

మిల్లుయజమాను లందరు గలసి ఒక్కయసాసీయను స్థా పించుకొని సంతకర్తవ్యమున కొకతూరి మనమందరము ఒక్కచో ట కలిసికొని వర్తకవ్యాపారమైన సంగతులు చర్చించుకొనుటకు వీలవుతుంది గనుక మిల్లుయజమానులందరు యీ విషయముల వై తగు సలహాలిచ్చు ప్రార్థిస్తున్నాను.

బందరు సమయమునకై వెంకటరామబ్రహ్మం 7-10-22 రైసుమిల్లు ప్రాధమ్యులకు

తెనాలి లెల్ క్ జాతీయ విద్యావీరము.

శ్రీ చుండూరు పున్నయ్య పారిశ్రామిక పాఠశాల దీపావళిపండుగకు తమ కానుకల సర్పించును ఆర్యులారా!

1920 సంవత్సరం శ్రవణమాసములో కలకత్తాలో జరిగిన అవసరదేశీయ మహాసభలో ఆసహాయాద్యము తీర్మానము అంగీకరింపబడిన వెంటనే తెనాలిగ్రామములో జాతీయవిద్యా లయము శ్రీయ్యత దేశభక్త కొండ వెంకటప్పయ్య పంతులుగారి ఆధ్వర్యతక్రింద స్థాపించబడి నేటివరకు దేశీయలయొక్కయు, ముఖ్యముగా తెనాలితాలూకా వాస్తవ్యులయొక్కయు, సహాయముతో జయప్రథముగా జరుగుచున్నది.

శ్రీయ్యత చుండూరు మహామంత్రరావుగారు తమ తండ్రిగారి జ్ఞాపకార్థము శ్రీ చుండూరు పున్నయ్య పారిశ్రామిక కాపున జాతీయ విద్యావీరమునకుచేర్చి వారు కృతకృత్యులైరి. వారింసంగిన మూలధనమునుంచి ప్రతినెలయందు 100 లు కచ్చీ యాపాఠశాల కార్యకర్తమువారికి వచ్చుచున్నది. యాగ్రామము లోని వర్తక కిఖావలులు యాపాఠశాలయొక్క సారస్వతకా ఖ పోషణ నిమిత్తము ఒక ధర్మనిధిని యేర్పాటుచేసి యాపా ఠశాలకు కొంతవరకు పోషణచేయుచున్నందుకు వార.త.యొ ప్రశంసనీయులు. యాపాఠశాలకు యి.తివరకు యాతాలూకా వాసులున్నూ, యింకాయితరులున్నూ ప్రవృత్తహాసుచేసి యాపాఠశాలకు నిజరదైన్యందుకు వారెంతయు కందనీయులు. ప్రస్తుతము యాపాఠశాలలో సారస్వత విద్యయు వద్రంము నూలవకుటకు నేని మొదలగు వృత్తివిద్యయున్న నేర్పబడుచు న్నవి. నేతకాఖిలో 20 మంది విద్యార్థులకు ప్రత్యేకముగా నేర్చుకొనుచున్నారు. దేశీయలో స్థాపించబడిన ప్రతిస్థాపనలు నిర్విఘ్నముగా జరుగునట్లు తగు సహాయముచేయుట దేశీయుల విధ్యుక్తధర్మమైయున్నది. రాబోవు దీపావళిపండుగలలో ప్రతి గ్రామములోను విద్యాభిర్బదికొరకు నిధినికూలు చేయబడుచు న్నది ఆనితిలో కొంతభాగము మాకు కూడపంపి మాయుద్యమ మునకు తోడ్పడ దేశీయులందరి ప్రార్థించుచున్నాము.

ఇటికాల సూర్యనారాయణ, భాగవతుల రాజశాంపాలం, సహకార్యదర్శులు.

లోకల్ బోర్డులు

చిత్తూరులో జరిగిన ఆంధ్రరాష్ట్రీయ సభవారు ఒక తీర్మానమును గావించి అందుల స్థానిక సంఘములతో ఆసహాయ వాదలు పాల్గొనుట లాభదాయకముగాదని వారి అభిప్రాయ మును స్పష్టీకరించినారు. ఈలాటి తీర్మానము గావించబడి వందు లకు కడు చింతించుచున్నాను. ఈతీర్మానము నుపపాదించిన వారి యొక్కయు దానిని బలపరచినవారి యొక్కయు ఉపన్యాస ములు ప్రచురింప బడలేదు గాన ఇట్టి తీర్మానము గావించవలసి వచ్చినందులకు అవసరమును దానిని సభవారామోదించు నట్లు చేయుటకు వారు చెప్పిన కారణములను గ్రాహ్యము చేసుకొనుట కష్టముగా నున్నది. ఈ తీర్మానము ముగిసిపల సభ్యులొకను, లోకలుబోర్డు మొంబర్లుగను నున్న ఆసహాయదారుల కొందరి మనములలో శాందోభనము కలగజేయుచున్నది. తీర్మానము ననుసరించి తమ తమ సభ్యత్వములకు రజీనామా నిమ్మటకు

రాష్ట్రీయ సభవారు పారబడియుండవచ్చు ననేయుద్దేశ్యము గల వారగుటచే సిద్ధతరువకలగున్నారు. మరికొందరు నూతనముగా ఖాళీయైన స్థానములకు సభ్యులుగజూడెద తుతూహలు లయ్యు జంతుచున్నారు. ఈతీర్మానము కి పూర్వు చేసెడిది గాని అజ్ఞ యిచ్చెడిదికాదని వాలెలుగుదురు. అయినను తమకు అభిమానము గల తాజీయ సభలనుండి వెలువడు తీర్మానముల మూలాభి ప్రాయములక నిరసింతుట వారి మతముగాదు. కడు శుభ్యము తో వాత సరియగు మార్గమెది తని ప్రశ్నించుకొనుచున్నాడు. రాష్ట్రీయసభ యొక్క యుద్దేశ్యమును యెఱుంగుట సటియట ధర్మముగాదని నిమ్మయ స్థానికసంఘములలో పాల్గొనుటయో, మానుటయోన్న ప్రశ్నకు త్వలోగా న్యాయమున, సరియ నగు సమాధానము తేలవలెనని యోచించు చున్నాడు. లాతీయ పక్షపు వ్యతికలలో జూచిన నీ సంగతియే కనుపించదు. వీలకో వ్యతిక లీ తీర్మానమును గురించి మూకీభావమును వహించినవి. బహుశా వారి యూహన ఈ యంతయు తృణప్రాయముగను కనుపించి యుండవచ్చుక. చెన్నత్రరి సంగతి యెటులున్న నితర చోట్ల ఈ విషయము యోచనజేసి కడువిషమముగ దట్టక మా ందు. అందులో ముఖ్యముగ నవహానవారులను వారిమిత్రులు నీ స్థానిక సంఘములను స్వాధీనము చేసికొనవలసి కొంతవలు జంతుముగాంచిన మన యాంధ్రదేశమున నీ సమస్య చిక్కగనే యున్నది. కానవకల బహిష్కారమునకును స్థానికసంఘముల విడనాడుటకును చాల కృత్యా స మున్నట్లు నా మన మునకు గోచరమగుచున్నది. ఇప్పటికే రాజీయ వ్యవహారముల నెక్కువ వాటిలో వనహా మాయలు పాల్గొనుట మానియు న్నారు. చట్టధిక్కారములు తలవెట్ట న్నారు నిర్వాణ కార్యకమమును జయప్రథముగ నడిపించుటకు వీలుండునట్లు కనుపించుచుండెనను రాజ్యాంగ విషయముల శోక్యమును మా త్రము ఆసహాయదారులు మానుకొనుట తటస్థమయ్యున్నది. ఆసహాయాద్యము వ్యాపక మింతకర్తైన తమవారి, నేడీలాటి నూతనభాగమును మతబోధక జేయవలెనుట సమయము వచ్చు వరకు మానవరమును బోధకీయుట యగును. ఆంధ్రదేశమున స్థానిక సంఘముల ప్రస్తుత దరిత్ర ననుసరించి యీ తీర్మాన మును సమర్థించవలసివో నిరతి సంతకర్తవ్యమును ఈ యేమను ఉద్యమనాయకులకు సన్మానప్రక్రముల నొసంగిన పారిశ్రుద్ధ సంఘములను, పాశ్చాత్యసంఘములయొక్కయు వాటి ఆధ్వర్యుల యొక్కయు నింతుకీర్త్యము నెదుర్కొన నెంచి యిప్పుడుకూడ వైలునన్న ఆంధ్రరాష్ట్రీయముల యొక్కయు ప్రచారకుల యొక్కయు నడవడికకు విందయారోపించుటకు! ఎరుచేతనన వారు ముగిసిపల సంఘములో పాల్గొనిగని, తేకపాల్గొనెన రన్న భయమున్నగాని ఈ సందర్భముల కలగ నేరవన్నమాట సత్యము. పోర ఆసహాయదారులు స్థానికసంఘములను బహిష్కరించుటచో వీరాల చిత్ర సాక్షిభూతముగ దృష్టిపథమున తాండవమాడుచున్నదే!! కాబట్టి ఇందుననే చర్చింపప్రయత్నిం చి రాష్ట్రీయసభవారి తీర్మానములను కలుగు విషమ పరిస్థితి లను తొలగించుట కను ప్రయత్నమును ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కాం గ్రెసు స్థానుసంఘమువారు చేసెనరని వచ్చుచున్నాను. ఈకర వత్త మనరాష్ట్రీయనగాని యితరరాష్ట్రీయల లేనన్ని విషయము శోచనీయము. త్వలోగా రాష్ట్రీయ సంఘమువారు పరిష్కరించు టు కొన్నిచోట్ల స్థానిక సంఘములలో కలగ జేసుకొనుట, కొన్నిచోట్ల వాటిని తాకటంతుట తటస్థమను. ఈసందర్భము ఉద్యమాభివృద్ధికిని, విశ్వయోజనను, బలమునకును, పొందికకు భంగము వాటిల్లును. స్థానిక సంఘముల స్వాధీనపరమకొన నెంచుట గత రెండుపంజ్చిరములనుండియు అచారముగా నున్నది గాంధీయహాత్ముని ఒప్పువలగూడ నున్నదట వాస్తవ ము. శ్రీయ్యత పట్టాభి సీతారామయ్యగారు జన్మభూమిలో వ్రాయుచు ఆసహాయాద్యమును ఈతీర్మాన బలిమిచే ఒక అంజ ముండుకు తెల్లనట్లు పొందుచున్నాడు. ఈయభ్య చతురంగము అడుగుంటిమి. “మస్తు జంతుం”ని వాడుటకలదు. ఆసహాయాద్య ము చట్టధిక్కారము వోయిన తరువాత ప్రస్తుతము చర్చనీ యాంతముగు తీర్మానములను ముందజేయుట గా, మన మంతికో గూడిన ఆటవలెగాకయో, కుంటి “మస్తుగజ్జము”వలె ఉద్యమమున్నదని చెప్పటకు చింతించున్నాను. ఇంతటితో రాష్ట్రీయకాంగ్రెసు సంఘసభ్యులు తగు సహాయమును తప్పక తేవెదరుగాకయని ప్రార్థించుచు విరమించు చున్నాను.

భమిడిపాటి సత్యనారాయణ

బందరు నోబిల్ కళాశాలలో చిరకాలము ప్రాధునో పదని నలంకరించియు, ఆంధ్రనాటకకళకు బహుభంగుల నన్న తెచ్చి యు నిరుచేదలగు నెక్కు విద్యార్థుల నానరించియు కొలది దినముల క్రిందట కీర్తికేధులైన మ. గా. రా. ముత్తరాజు ను బ్బారావు పంతులు యం. ప. గారి గౌరవాధ్యముగ బందరులో స్థాపించినవిధికి శ్రీబాలచరత సంఘమువారు 5- 10- 22 గుర వారము కనకరసాటకమును ప్రదర్శించి రు 150- 0-0 లొసంగిరి ఒకరు దెలవుచున్నారు.

ఆంగ్లేతల హామీ

రు 116 లు బహుమానము (213)

తయ, దగ్గు, బియ్యపు, ఉప్పులము, మొదలగు స్వేచ్ఛావస్తువులకు ఈ ఔషధము ఆమోఘముగా పనిచేయును. 1 నెల రోజులకు ఎటువంటి తయరూగింపైనా భూతిగా నివారణయగును. వినికి పట్టములేదు, వారంరోజులలోనే చాలా భాగము దీనిగుణము కనిపించును. అట్టి వ్యక్తికి ముగ్ధులైన వారల రాకపోకల ఖర్చులు మాకు పంపియింపబడి మేము స్వయంగా తచ్చి భూతిగా వ్యాధి నివారణచేసి అటుపిమ్మట వైన వ్రాసింపబడునను తీసికొనెదము. వారంరోజులకు సరిపడు నందుకు 7 పి. ఖర్చులతో రు 1-8-0 లు అగును. 1 నెల రోజులకు 4-6-0 లు అగును. కావలసినవారికి కేటలాగు ఉచితము.

మేనేజరు శ్రీ వేణుగోపాల వైద్యశాల, గోపాలపురం కొత్తపేట పోస్టు, గోదావరిజిల్లా

మోహినితైలము—వెండుకలను వెంచి నిగిగ లాడించును

ప్రీపురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది—5 తులములు నూనెగల సీసా 1-5 అణాలు 12 మాత్రమే నెం. 6, తంబుళెట్టిపేధి, మద్రాసు. అమ్మతాంజనం డిబో, నెం. 109, ఫ్రెరిరోడ్డు, పోర్టు, బొంబాయి.

మహామారి (ప్లేగు) నుండి ఎంతమాత్రము భయములేదు (1045 4)

శ్రీ గద్వాల మహారాజే సాహెబుగారి మెప్పుచే బంగారుపతకమును బొందిన

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యగారి (2)

వేగు ఔషధములు

కడచిన యింకనదియైన వత్సరముల కాలముగ ఇండియాలో పలుభాగములందును, బర్మా మున్నగు పలుప్రదేశము లందును ఉపయోగించబడి ఆశేతులను రక్షించినవి.

బర్మమునకు హైమాది పానకమును, గడ్డలకు శతభౌతస్మృతమును, ఉపయోగింపదగినవి

ఇవి ప్లేగును గణపరచుటయే గాక, రాకుండ చేయుటకును చాలినవి. ప్లేగుగల ప్రదేశములందు పానకమును మీము చెప్పియుండు ప్రకారము నేవించుచుండిన, ప్లేగుబాధ ఎంతమాత్రమును సోకదు. ఈ మందులను పిన్నలు, పెద్దలు, గర్భిణి స్త్రీలుగూడ ఉపయోగించవచ్చును.

హైమాదిపానకము 6 అవున్సుల సీసా రు 1-4 లు } శతభౌతస్మృతము 1 అవున్సు సీసా రు 0-14-0 లు
8 " " 0-12 } 1 " " 0-10-0

తంబివిలాసము:—“మండిట్” మద్రాసు. ఆయుర్వేదాశ్రమము 41, ఆచారప్ప వీధి, మద్రాసు.

వెంటుకలే ఆందము.

రాలిపోకుండ, జాగ్రత్త!

వెంటుకలు దుర్బ్వతో తొడి రాకమునకే త్వరపడును. తొడితచ్చుట వెంటుకల కెట్టినయెడల వెంటుకలు పొడైపోవును.

అంతవరకు రాసిండువద్దు.

నేడే

కామినీయా నూనెను

వాడుట మొదలు పెట్టుడు.

ఇది కెవరకు చేయుదినది.

వెంటుకల కెట్టి రోగ మున్ను, కిరో మంద్య మున్ను, యిది కిర్యావధము.

వెంటుకల తిట్టుల గాని, గరుకుగ గాని యుండదు.

మీ వెంటుకల మరల యెప్పుటి మెత్తనమును గర్భి కట్టు కలే నుండి మెరయుచుండును.

ఈ రోజునగే దీనిని పరీక్షించి చూడును.

వెంటుకలు యెట్లు కృత్రియమో కనిపెట్టుడు.

కామినీయా తలహాద నిన్ను శస్త్రోక్తస్థానిక చేయును.

నెం. బుడ్డి 1-5 రుక మాపాడు. 7. పి. చార్జీలు ప్రత్యేకము.

అన్ని వోస్టిల్లోను ఈ క్రింద తెలుపుచిన ప్రకారము విక్రయించబడుచున్నది.

ఇది నుందు లమ్మజా కంపెనీవద్దనున్న, శరత్ లమ్మ

కాకినాడకు నూడ తొరకును, తేటన్న,

హాలు యెకెంటు—

ఆంగ్లోయిండియన్ డ్రగ్స్ ఆండు

కెమికలు కంపెనీ,

155 బామ్మామఠీదు, బొంబాయి.

(126)

నవరము బంగారము చే

తయారుచేయబడిన

పద్మాకాని, క్లావర్ డ్రెస్, యెస్ చంద్రి, సాదా బొలామణి, మోహన్, కంకర, పార్శ్వ, బొంబాయి, కమంతల, రాజాకలి, నల్లొయిని మంగళూరు మొదలగు రకముల గాజులు అన్ని నైజాల లోను స్టానులో సిద్ధముగానున్నవి. ఇష్టములేనివో తీసుకొని వైకము వాపనీయబడును.

ఉమ్మడి రామయ్యశెట్టి, (1842) గురుస్వామిశెట్టి

వల వర్తకులు వైనాబజారులోడ్డు, మద్రాసు.

అపూర్వజ్యోతిష గ్రంథరాజము

వీనిని గురించి 28-7-21 తేదిగల “ఆంధ్రపత్రిక” యిట్లు వ్రాయుచున్నది “హె.కె.స్వ. ఆస్ట్రోలొజి” ఇయ్యది సర్వజన్యోజ యుక్తమగు పుస్తకమాణికము. ఇందలి క్రమవిషయమును ఆ మూల్యము, జ్యోతిషములమని ప్రజలకందించు మాయాపులకు పదులు, పాతకలు సమర్పించి వారు చెప్పెడు కల్లమాటలు నమ్మి మోసపోవువానికిది కల్పితపు. ఇతరుల సహాయ మేమియు నక్కరలేకుండ బాతకము, జన్మనక్షత్రము, మున్నగువానితో పనిలేకుండ ఏనెల కానెల కలగగల భావి ఫలములను ఎవరివల్లము వారు కడునులభముగ చూచుకొనవచ్చును. అట్లు ప్రతివిషయమును ప్రతివారికిని బాగుగ బోధపడునట్టి యీగ్రంథరాజము అతినులభమైన తెలుగులో వ్రాయబడినది. మరణకాలమును నిర్ణయించుట, నూర్యచంద్రికాదులను బట్టి శుభకార్య ప్రాంధమునకు అనుకూలకాలనిర్ణయము, దీర్ఘజీవితమునకు చేయవలసిన కనులు నిందు వివరింపబడినవి. విశేషవాతా మతసరములేకుండ తెలియవలసిన విషయములన్నియు దీనియందు గలవనుట తిక్యయోక్తిగాదు.” దీనినెల పోస్టుఖర్చులుగాక రూ 2-0-0.

ప్రీమియర్ ఎస్ట్రోలాజికల్ బోర్,

చౌడగంగ, విశాఖరల్నాంబల్లా

వనాషధినరస్పరిల్లా

రక్తహీనతను పోగొట్టి రక్తమును పరిశుభ్రము చేయుట యందు శేరెన్సిక గాంచినది ధర 1-10-0 ఇండియా సిల్వర్ కనదు ఎచ్చటికైనను తపాలాఖర్చు ఉచితముగా పంపబడును.

విలాసము పి. డి. సావంత్

నెం 144 వనసవాడీ, బొంబాయి

ముఖ్యగవనింపు

1920-వ సంవత్సరం ఆగస్టు నెల మొదటి తేది నుండి అన్నిధరలు మార్చబడినది.

The Zandu Pharmace-utical Works Ltd.

Elphinstone Road, Bombay.

ఇప్పటి కాలము ననుసరించి మిక్కిలి

నమ్మకముగాను, తప్పక గుణము నిమ్మనట్లును ఆయుర్వేద ఔషధములను తయారు చేయుచున్నాము.

హిందూదేశమునందు జరిగిన ఆయుర్వేద వస్తుప్రదర్శనము లన్నిటిలో బంగారు పతకములు బహుమతిగా నిచ్చియున్నార.

మై కనిన విలాసమునకు వ్రాసినచో ధరల పట్టి పంపబడును.

జాండు వర్త సూక్టికల్

వర్కు

ఆయుర్వేద ఔషధముల జేయువారు (388) బొంబాయి నెం 13.

ది ఆంధ్ర ఇండస్ట్రియల్ ప్రెసింగు కంపెనీ, పోర్ ఏజంట్లు: కాకినాడ.